

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Mummon Kammarin kesätyö työllisyyden ja aktiivisen kansalaisuuden edistäjänä

Carita Tikkala

**Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
(210 op)**

**Arvioitavaksi jättämisaika
(11/2019)**

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Tekijä: Carita Tikkala

Opinnäytetyön nimi: Mummon Kammarin kesätyö työllisyyden ja aktiivisen kansalaisuuden edistäjänä

Sivumäärä: 65 ja 7 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Eeva Mäntylä

Työn tilaaja(t): Mummon Kamhari, Tampereen evankelis-luterilainen seurakunta

---

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksia aiempien kesätyöntekijöiden jatkotyöllisyyteen ja heidän aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen. Aktiivinen kansalaisuus oli opinnäytetyössä rajattu koskemaan vapaaehtoistyötä sekä osallistumista järjestö- ja yhdistystoimintaan. Työntilajana toimi Mummon Kamhari, mikä välittää vapaaehtoista vanhusapua ikäihmisille ja tarjoaa kaikille avoimen kohtaamispaikan Tampereen keskustassa. Mummon Kammarin toiminta on osa Tampereen evankelis-luterilaisen seurakunnan toimintaa. Tarve tälle opinnäytetyölle tuli tilaajalta, jotta saatiin tutkimustuloksia kesätyön vaikutuksista kesätyötä rahoittaville toimijoille. Aihetta ei myöskään oltu aiemmin tutkittu.

Tutkimuksen teoriapohjassa käsitellään ensin osallisuutta, nuorten vaikuttamista ja tarkastellaan aktiivisen kansalaisuuden eri määritelmiä. Samassa luvussa käydään läpi yleisesti vapaaehtoistyötä ja nuorten vapaaehtoistoimintaa sekä selitetään miten vapaaehtoistoiminta kytkeytyy aktiiviseen kansalaisuuteen. Tietoperustassa käsitellään myös nuoria työelämässä; nuorten työelämäasenteita, työn merkitystä ja kesätyökokemuksia.

Tutkimuksessa noudatettiin kvalitatiivisen tutkimuksen periaatteita. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua ja haastattelut tehtiin kasvotusten jokaisen haastateltavan kanssa erikseen. Teemahaastattelurunko koostui järjestö- ja yhdistysaktiivisuutta sekä työllistymistä käsittelevistä teemoista. Opinnäytetyön tutkimustuloksista saatiin uutta tietoa aiheesta, mitä ei oltu aiemmin tutkittu. Tutkimuksella saatiin merkittävää tutkimustietoa kesätyön vaikutuksista, jotka pohjautuivat kesätyöntekijöiden omiin kokemuksiin. Tutkimustuloksista koottiin Mummon Kammarin käyttöön kirjallinen esitelmä, jota voidaan hyödyntää kesätyötä koskevissa yhteistyö- ja markkinointitilanteissa rahoituksen saamiseksi.

Mummon Kammarin kesätyöllä oli positiivisia vaikutuksia kesätyöntekijöiden työllisyyteen ja uskoon työllisyydestä jatkossa. Kesätyöllä oli myös vaikutusta aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen, koska se lisäsi nuorten osallisuutta ja halua vaikuttaa. Mummon Kammarin kesätyöllä ei ollut merkittävää vaikutusta kesätyöntekijöiden vapaaehtoistyöntekoon tai järjestö- ja yhdistysaktiivisuuteen, mutta kesätyö selvästi lisäsi kiinnostusta niitä kohtaan. Erityisesti nuoret pitivät Mummon Kammarissa tehtävää vapaaehtoistyötä mielenkiintoisena. Kokonaisuudessaan Mummon Kammarin kesätyö nähtiin merkittävä ja hyödyllisenä työkokemuksena ja vapaaehtoistyön sekä järjestö- ja yhdistystoiminnan kiinnostuksen lisääjänä.

Asiasanat: Mummon kamhari, nuoret, kesätyö, työllisyys, aktiivinen kansalaisuus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

Author: Carita Tikkala

Title: Summer work at Granny's Corner as a promoter of employability and active citizenship

Number of Pages: 65 and 7 attachment pages

Supervisor(s): Eeva Mäntylä

Subscriber(s): Granny's Corner, The Tampere Lutheran Parishes

---

The objective of this thesis was to study the effects of summer work on the future employability of former summer workers, and on the realization of their active citizenship. In this thesis, active citizenship was limited to participation in voluntary work, organizational activity and associational activity. The study was commissioned by "Granny's Corner", a part of the diaconia of the Evangelical Lutheran Parishes of Tampere, which provides voluntary elderly-care to senior citizens and a meeting place for people of all ages. The need for this study came from the subscriber, in order to gather information on the effects of the summer work to the parties funding it. Also, the subject had not been previously studied.

The second chapter, the theoretical background of the thesis, deals with social inclusivity, the political efficacy of youth's and reviews different definitions of active citizenship, voluntary work and youth's voluntary work in general, and analyses how voluntary work connects to active citizenship. The theoretical background also deals with youths in work-life, youth's work-life attitudes, the meaning of work to them, and their summer work experiences.

The study was carried out in accordance to the principles of qualitative research. The data was collected through themed interviews and the interviews were conducted face-to-face with each interviewee. The theme interview frame consisted of themes pertaining to organization activity, associational activity and employability. The results of the study provided insight into a subject that had not been previously studied. The study provided significant data on the effects of summer work based on the personal experiences of the former employees. The results of the study were compiled into a presentation to be used in efforts to secure funding in order to provide summer jobs at Granny's Corner.

The summer work at Granny's Corner was found to have positive effects on the employability of and in the belief of employability of the past workers. The summer work also had a positive effect on the realization of active citizenship from the perspective of social inclusivity and political efficacy. Summer work at Granny's Corner was not found to have a direct effect on the organizational- and associational activity of the workers, but interest in voluntary-work, organizational work, and associational work did increase. Especially the youth's interest in the voluntary work conducted at Granny's Corner had increased. Overall, the summer work at Granny's Corner was a significant and beneficial work-experience, and as a promoter of interest towards voluntary work, organizational activity, and associational activity.

Keywords: Granny's Corner, youth, summer work, employability, active citizenship

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	MUMMON KAMMARI-TOIMINTA	8
2.1	Mummon Kamhari toimintakeskuksena	10
2.2	Mummon Kammarin kenttätöskentely	11
2.3	Mummon Kammarin kesätyö.....	13
3	NUORET JA AKTIIVINEN KANSALAISUUS	16
3.1	Aktiivisen kansalaisuuden määritelmiä	18
3.1.1	Nuorten vapaaehtoistoiminta kansalaisyhteiskunnassa.....	20
4	NUORET TYÖELÄMÄSSÄ	23
4.1	Nuorten työelämäasenteet	23
4.2	Työn merkitys nuorille	25
4.2.1	Nuorten kesätyökokemukset	26
5	TUTKIMUSASETELMA	28
5.1	Tutkimusongelma ja tutkimuksen tarkoitus.....	28
5.2	Tutkimusmenetelmä.....	30
5.3	Aineiston analyysimenetelmät	32
5.4	Reliabiliteetti ja validiteetti	34
5.5	Tutkimusetiikka.....	35
6	TUTKIMUSTULOKSET.....	35
6.1	Kesätyön vaikutukset jatkotyöllisyyteen	36
6.2	Kesätyön seuraukset yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen	40
6.2.1	Kiinnostus Mummon Kammarin vapaaehtoistyöhön.....	43
6.3	Halu osallistua ja vaikuttaa	44
6.3.1	Osallisuus ja Mummon Kammarin verkostot	46
6.4	Kesätyöstä opitut tiedot ja taidot	49
6.4.1	Ammatti-identiteetin muodostuminen	50
6.4.2	Kansalaistaitojen vahvistuminen	51
6.5	Muita kesätyön vaikutuksia.....	52

7	ARVIOINTI	53
7.1	Prosessiarviointi	53
7.2	SWOT-analyysi	54
8	YHTEENVETO.....	56
	LÄHTEET	59
	LIITTEET	66

1 JOHDANTO

Ikäihmisten yksinäisyys on ollut Suomessa jo pitkään puhututtanut aihe. Yle-uutisissa mainitaan Vanhustyön keskusliitosta, minkä mukaan yli 75-vuotiaista kolmannes kokee yksinäisyyttä (Mattila 2018). Samaan aikaan ollaan huolissaan nuorten syrjäytyemisestä yhteiskunnassa ja nuorisotyöttömyydestä. Tampereella toimiva Mummon Kamhari on tarjonnut ikäihmisille vapaaehtoistoimin apua ja seuraa vuosikymmenien ajan. Se on myös työllistänyt nuoria kesätyöntekijöiksi jo kymmenen vuoden ajan. Kesätyön tarkoituksena on, että ikäihminen saisi apua ja seuraa, kun taas nuori saisi kesätöitä ja työkokemusta. Mummon Kammarin kesätyön toimintaperiaatteena on, että nuoret tekevät töitä vapaaehtoistyön säännöillä: omana itsenään ja tavallisin ihmisen taidoin. Kesätyöntekijöinä nuorilla on mahdollisuus kerryttää työkokemusta, oppia monenlaisia työelämätaitoja ja kokea osallisuutta.

Idea tälle opinnäytetyölle syntyi, kun olin itse Mummon Kammarin kesätyöntekijänä vuonna 2019 kesäkuussa. Koin Mummon Kammarin kesätyön poikenneen aiemmista työpaikoistani juuri näiden osallisuuskokemusten ja vapaaehtoistyön periaatteita noudattavien toimintatapojen takia. Aluksi tarkoitukseni oli tutkia kesätyön vaikutuksia kesätyöntekijöiden työllistymiseen, opiskeluun ja aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen. Kesätyön vaikutusten tutkiminen työntekijöiden opintoihin jäi kuitenkin pois tutkimuksestani, koska opinnäytetyöstä olisi tullut liian laaja. Lopulta tutkimusongelmaksi muodostui tutkimustiedon hankkiminen siitä, millaisia vaikutuksia Mummon Kammarin kesätyöllä oli Mummon Kammarissa kesätyöntekijöinä toimineiden jatkotyöllistymiseen ja aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen.

Keräsin tietoa kuudelta Mummon Kammarissa työskennelleeltä henkilöltä yksilöhaastatteluilla teemahaastattelun periaatteilla. Tutkimustuloksista kokosin Mummon Kammarille kirjallisen esitelmän (Liite 4), jota Mummon Kammarin henkilöstö voi hyödyntää tulevissa yhteistyö- ja markkinointitilanteissa. Opinnäytetyön tutkimuksen

merkityksellisyydestä kertoo se, että Mummon Kamhari voi näyttää saatuja tutkimustuloksia kesätyön rahoittajille, jotka ehkä helpommin jatkavat kesätyön rahoittamista myös jatkossa. Lisäksi Mummon Kammarin kesätyötä tai sen vaikutuksia ei ollut aiemmin tutkittu.

Opinnäytetyön taustatiedoissa käsittelen ensin Mummon Kammarin syntyä ja millaista toimintaa Mummon Kammarissa järjestetään. Taustatietoihin haastattelin myös Mummon Kammarin työntekijää kesätyön käytänteistä. Mummon Kammarin kesätyökappaleessa selvitetään mitä yhteneväisyyksiä ja eroja kesätyöllä on verrattuna Mummon Kammarin vapaaehtoistyöhön. Kolmannessa luvussa tarkastelen teorioiden pohjalta erilaisia aktiivisen kansalaisuuden määritelmiä. Samassa luvussa selvennän myös, miten aktiivinen kansalaisuus on työssäni rajattu ja perustelen, miksi osallisuutta on hyvä käsitellä osana aktiivista kansalaisuutta. Osallisuuden ohella käsittelen myös nuorten vaikuttamista. Luvussa kolme kerron mitä vapaaehtoistyö tarkoittaa sekä tarkastelen, millaista nuorten vapaaehtoistoiminta on ja miten se liittyy tutkimuksen näkökulmaan. Neljännessä teemassa käsittelen teorioiden ja aiempien tutkimusten avulla nuoria työelämässä: työelämäasenteita ja työn merkitystä nuorille, mutta myös nuorten kesätyökokemusten vaikutuksia.

Tutkimusongelmasta ja tutkimuksen tarkoituksesta kerron tarkemmin tutkimusasetelmassa. Luvussa viisi käyn myös läpi tutkimusmenetelmää, jolla tietoa hankittiin ja analyysimenetelmiä, miten saatua tietoa purettiin pienempiin osiin. Tutkimustyötä tehdessä on otettava huomioon työn luotettavuus ja eettiset näkökulmat, joita on selitetty tarkemmin samassa luvussa. Tutkimusaineistoa kertyi tutkimuksen aikana riittävästi. Luvussa kuusi analysoin saatua aineistoa tutkimusasetelmassa mainittujen menetelmien mukaan. Analyysivaiheessa olen verrannut saamiani tutkimustuloksia aiempiin tutkimuksiin ja teoriapohjaan.

Luvussa seitsemän olen pohtinut ja perustellut tämän opinnäytetyön arviointia. Arviointiosiossa selitetään mitä prosessiarviointi ja SWOT-analyysi ovat ja miksi juuri nämä arviointimenetelmät sopivat mielestäni hyvin tämän opinnäytetyön arviointiin.

Viimeisessä luvussa kahdeksan, teen yhteenvetoa tutkimustuloksista ja nostan esille omaa pohdintaani mahdollisista kehittämiskohteista ja jatkotoimenpiteistä.

2 MUMMON KAMMARI-TOIMINTA

Mummon Kammari on vuonna 1989 perustettu tamperelainen vapaaehtoisen vanhus-työn keskus, jonka päätehtävänä on tarjota vapaaehtoistyöntekijöiden kautta apua ikäihmisille (Mummon Kammari 2019). Mummon Kammarissa työskentelee tällä hetkellä yhdeksän palkattua työntekijää ja 960 vapaaehtoista (Vuoristo 12.09.2019). Mummon Kammarin toiminta koostuu kahdenlaisista palveluista: vapaaehtoisen vanhusavun välittämisestä hoitolaitoksiin ja koteihin, sekä Mummon Kammarin kyläpaikassa tehtävästä vapaaehtoistyöstä. Kyläpaikka on avoin kohtaamispaikka, jonka toimintoista vapaaehtoiset ovat vastuussa. Mummon Kammarin toiminta on osa Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien diakoniatyötä. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 20, 74.)

Mummon Kammarin toiminta juontaa juurensa vuoteen 1986, kun lähimmäispalvelun toiminnanjohtaja Maarit Tammisto aloitti työnsä. Ennen lähimmäispalvelua Tampereella oli tarjottu perinteistä ystäväpalvelua, mutta tarve ja kiinnostus uudelleen lähimmäispalvelutoimintaan kasvoi. Avunpyyntöjä alkoi tulla lähimmäispalveluun jonoksi asti. Toiminta alkoi kasvamaan, kun lisää vapaaehtoisia ilmoittautui mukaan toimintaan ja yhä useampi ikäihminen kaipasi apua. Kasvavalle lähimmäispalvelulle tarvittiin oma tila, josta kehittyi ajan saatossa Mummon Kammari. Tampereen seurakuntayhtymällä oli Mummon Kammarin kehitysprosessissa tärkeä rooli, sillä se lähti rohkeasti mukaan toimintaan, jonka pohjalta nykyinen Mummon Kammari on jälkeenpäin kehittynyt. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 11-12.)

Mummon Kammarin toiminta on inspiroinut samantyyppiseen ja samoilla periaatteilla noudattavaan toimintaan myös muissa kaupungeissa esimerkiksi Rovaniemellä

toimivaan Helmikammariin, Lahdessa toimivaan Marian Kammariin ja Porissa toimivaan Mummun Kamariin. Tampereen Mummon Kammarin toiminta on näistä tavoista laajinta. (Vuoristo 12.09.2019.) Mummon Kammarin lisäksi Tampereella kaikenikäisille tarkoitettuja kohtaamispaikkoja ja palvelupisteitä ovat lähitorien palvelut kuten Tammelan, Kuuselan ja Peurankallion lähitorit¹. Isojen yhdistysten ja järjestöjen kuten Suomen Punaisen Ristin², Tampereen Kaupunkilähetyksen³ ja Yhdessä Selviytymisen Tuki YSTI ry:n⁴ palveluihin kuuluvat myös muun muassa avoimet kohtaamispaikat ja vapaaehtoisapu.

Mummon Kammarin toimintamuodot koostuvat ikäihmisten toimintakeskuksesta ja kentällä tapahtuvasta auttamistyöstä. Tampereen Hämeenkadun Mummon Kammarin tilat toimivat matalankynnyksen kyläpaikkana ja toimintakeskuksena, johon kaikenikäisillä on vapaa pääsy. (Mummon Kamhari 2019.) Kenttätyöskentely Mummon Kammarin toimintamuotona perustuu muun muassa vapaaehtoisten vierailuihin ikäihmisten luona. Vierailun aikana vapaaehtoinen ja ikäihminen tekevät niitä asioita, joita on yhdessä sovittu tai joihin ikäihminen tarvitsisi apua. Mummon Kammarissa vapaaehtoisen auttamisen merkitys korostuu sellaisten ikäihmisten kohdalla, joilla ei ole mahdollista saada apua omaisilta tai ystäviltä (Jahnukainen & Tammisto 2010, 24, 28.)

Diakoniatyön arvojen mukaisesti Mummon Kammarin arvopohja on kristillinen ja sosiaalieettinen. Mummon Kammarin toimintaperiaatteisiin kuuluu ikäihmisten kotona selviytymisen tukeminen: toiminta perustuu yli 65-vuotiaiden vanhuksien tilapäiseen ja säännölliseen avuntarpeeseen arkiaskareiden hoitamisesta juttuseurana toimimiseen. Vapaaehtoiset auttavat ikäihmisiä kaikenlaisissa, myös pienissä arjen ongelmatilanteissa. Mummon Kammarin toiminnassa painottuu vahvasti osallistujien yhteisöllisyys ja osallisuus; toiminta perustuu yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja sosiaalisen pääoman rakentamiseen. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 24-25, 140-141; vapaaehtoisten perehdyttämisilta 22.10.2019.)

---

¹ <https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/yhteystiedot-ja-asiointi/alueelliset-palvelut.html>

² <https://www.punainenristi.fi/>

³ <https://tamperecitymission.fi/>

⁴ <https://www.ysti.net>

Mummon Kammarin toimintaa rahoitetaan Tampereen seurakuntayhtymän budjetista, koska sen toiminta kuuluu seurakuntien diakoniatyöhön. Varainhankintaa Mummon Kammarissa kerätään erilaisilla tapahtumilla ja myyjäisillä. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 105-106.) Mummon Kammarin saa tuottoja myös yritysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Mummon Kammarissa kaikki varainhankinta keskittyy nuorten palkkaamiseen ikäihmisten avuksi. Myös Mummon Puodin (ent. lahjapuodin) tuotoista 90% käytetään nuorten työllistämiseen ja 10% kansainväliseen diakoniatyöhön. (Vuoristo 14.11.2019.)

Koin itse Mummon Kammarin työn tärkeäksi työskennellessäni kesätyöntekijänä kesäkuussa 2019. Moni tuntematon ikäihminen tiesi jo entuudestaan Mummon Kammarin toiminnasta ja kertoi kokemuksiaan positiiviseen sävyyn: se kertoo mielestäni, että toiminta on näkyvää ja arvostettua. Erityisesti avuntarvitsijat arvostivat ja olivat aistosti kiitollisia avusta. Minulle ikäihmisten auttaminen antoi merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemuksia: sain olla osa jotain isompaa yhteisöä ja samalla tehdä tärkeää työtä. Olen tehnyt elämässäni jonkun verran vapaaehtoistyötä, mutta Mummon Kammarin kesätyö herätti uudelleen kiinnostukseni, erityisesti ikäihmisten parissa tehtävää vapaaehtoistyötä kohtaan.

2.1 Mummon Kammarin toimintakeskuksena

Mummon Kammarin toimintakeskuksen eli kyläpaikan toiminta keskittyy pääasiassa Mummon Kammarin Hämeenkadun toimipisteeseen (Jahnukainen & Tammisto 2010, 9; Mummon Kammarin 2019). Mummon Kammarin kyläpaikassa vieraillee joka viikko aukioloaikoina maanantaista torstaihin 240-400 kävijää (Vuoristo 14.11.2019). Siellä järjestetään monipuolisesti toimintaa kuten esimerkiksi yhteislaulutuokioita, käsitöiden tekoa hyväntekeväisyyteen, koulutuksia, asiantuntijavierailijoita ja myyjäisiä

(Mummon Kamhari 2019). Mummon Kammarin kyläpaikkaan ovat tervetulleita kaikenikäiset, sillä vapaaehtoistyöntekijöissäkkin on ihmisiä monista eri ikäluokista (Jahnukainen & Tammisto 2010, 19).

Kyläpaikka on paitsi kohtaamispaikka, mutta sillä myös tärkeä rooli Mummon Kammarin toiminnan esittelijänä ja näkyvyyden lisääjänä. Kävijöillä on mahdollista viettää aikaa siellä sekä tavata uusia ihmisiä, mutta myös tutustua ja lähteä toimintaan itse mukaan. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 74.) Kyläpaikasta on siis myös muodostunut keino tavoittaa vapaaehtoisia. Vapaaehtoinen voi lähteä kyläpaikan monipuoliseen toimintaan mukaan, kun hänelle itselle sopii. Mummon Kammarin kyläpaikka toimii myös vapaaehtoisten vertaistuki- ja palautumispaikkana: vapaaehtoisilla on mahdollisuus vaihtaa ajatuksia muiden kanssa ja virkistäytyä. (Lahtinen & Tammisto 1994, 37.) Vapaaehtoinen työskentelee yleensä itsenäisesti, joten toisten vapaaehtoisten vertaistuki on tärkeää ryhmätapaamisissa (Jahnukainen & Tammisto 2010, 109).

Mummon Kammarin kyläpaikan toimintatuokioiden ideointiin ja toteutukseen toivotaan osallistujien aktiivisuutta. Toiminta perustuu kävijöiden aktiiviseen osallistumiseen ja kysyntään, kysynnän loputtua myös toimintatuokiot loppuvat. Kyläpaikassa pystyy vierailemaan monesti hyväkuntoiset vanhukset, kun taas huonompikuntoiset vanhukset jäävät helposti toiminnan ulkopuolelle. Tämän vuoksi Mummon Kammarin vapaaehtoiset vierailevat siellä, missä avun tarve on suurin: sairaaloissa, palvelukodeissa ja ikäihmisten kodeissa. (Lahtinen & Tammisto 1994, 21, 37.)

2.2 Mummon Kammarin kenttätyöskentely

Mummon Kammarin toiminnan tarkoituksena on ilahduttaa ikäihmisiä ja parantaa heidän elämänlaatuaan maksutta. Vapaaehtoistyöntekijöille Mummon Kammarin toiminta tarjoaa mielenkiintoisia tehtäviä ja osallisuuden kokemuksia. Toimintaa toteutetaan kammari-ideointimenetelmällä, mikä tarkoittaa palveluiden toteuttamista

kenttätöskentelynä. Mummon Kammarin kentällä tapahtuva vapaaehtoistyö pitää sisällään lyhytaikaisia tai kertaluontoisia avustamistehtäviä, mutta myös säännöllistä auttamista esimerkiksi ulkoilussa. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 9, 24-25.) Kertaluontoisia avustamiskeikkoja Mummon Kammarissa on noin 60-100 kappaletta kuukaudessa. Avustamiskeikat ovat esimerkiksi ikäihmisen asioille saattamista ja apuna olemista tai pienimuotoisia kodin huoltotehtäviä, jota Mummon Kammarin Talkkari Pikkaraiset tekevät. (Vuoristo 12.09.2019.)

Mummon Kammarin koostuu monista pienemmistä yhteisöistä ison yhteisön sisällä. Tamperelaiset ikäihmiset voivat saada kodin pieniin nikkarointitöihin vapaaehtoisapua Talkkari Pikkaraisilta. Talkkari Pikkaraiset koostuvat ryhmästä miehiä, jotka auttavat ikäihmisiä pienissä kodin huoltotöissä kuten taulujen ripustamisessa tai palovarointien asentamisessa. Toiminnalla pyritään tukemaan vanhuksen kotona asumista ja ehkäisemään vaaratilanteiden mahdollisuutta. Pikkaraiset tekevät vapaaehtoistyötä yhdessä myös talkkoovoimin esimerkiksi pihatöitä ja palvelukodeissa heitä kaivataan pyörätuolien työntäjiksi ja tanssinviejiksi. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 37-38, 140.)

Omaystävätoiminta on osa Mummon Kammarin pitkäkestoista ja sitoutumista vaativaa vapaaehtoistoimintaa, sillä tarkoituksena on löytää ikäihmiselle vapaaehtoinen, johon vanhus voi luottaa ja turvautua. Omaystävätoiminnassa vapaaehtoinen tapaa säännöllisesti vanhusta yhdessä sovitun toiminnan merkeissä. Aloite omaystävätarpeeseen on voinut tulla ikäihmiseltä itseltään tai hänen lähipiiriltänsä. Ikäihmisten elämäntilanteet voivat vaihdella paljonkin; läheisten puute elämässä tai vain tunne yksinäisyydestä ovat syitä hakeutua omaystävätoiminnan piiriin. Toiminnassa kunnioitetaan ikäihmisen omaa kokemusta avun tarpeesta. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 28-29.)

Mummon Kammarin toiminnalle on tarvetta ja kysyntää. Tamperelainen- kaupunkilehdessä haastateltiin vuonna 2018 Mummon Kammarin työntekijää Maria Vuoristoa ja uutisoitiin uusien vapaaehtoisten tarpeesta. Vuoristo kertoi, että noin sata ikäihmistä kaipaisi ystävää, joten toimintaan kaivattaisiin lisää vapaaehtoisia. Hän mainitsi

myös, että ikäihmisiä tulee koko ajan lisää, kun tamperelaiset vanhenevat. (Rämö 2018.) Vuonna 2019 Mummon Kammarissa toimii yli 400 omaystäväparia, jotka tapaavat noin kolmesti kuukaudessa (Vuoristo 12.09.2019). Omaystävätoiminnassa toivottavaa olisi ystävyysuhteen muodostuminen ikäihmisen ja vapaaehtoisen välille. Joskus lyhytaikaisesta vapaaehtoistyöntekijästä voi muodostua ikäihmiselle omaystävä. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 28-29.)

2.3 Mummon Kammarin kesätyö

Nuorilla on mahdollisuus hakea kesätyöntekijäksi Mummon Kammarille. Mummon Kammarin sai 5000€ Aamulehden lukijäänestyksestä vuonna 2009, jotta se voisi järjestää nuorille kesätöitä ikäihmisten avustamisessa (Jahnukainen & Tammisto 2010, 107). Mummon Kammarin on työllistänyt nuoria kesätöihin nyt jo kymmenen vuotta, ja määrä on kasvanut ensiksi yhdestä tai kahdesta vuosittaisesta työntekijästä melkein kahteenkymmeneen kausi- ja kesätyöntekijään vuodessa. Mummon Kammarin kesätyöhön hakee vuosittain 100-200 nuorta. (Virkola 28.08.2019.) Vuonna 2019 Mummon Kammarin työllisti 23 kausi- ja kesätyöntekijää (Vapaaehtoisten perehdyttämisiltalla 22.10.2019).

Nuoren täytyy olla kesätyön alkaessa täysi-ikäinen, koska työtä tehdään itsenäisesti ja työntekijän täytyy pystyä ratkaisemaan mahdollisia ongelmatilanteita. Työnhakuprosessissa katsotaan nuoren eduksi, jos hänellä jotain kokemusta ikäihmisistä, mutta varsinaista työkokemusta vanhuspuolelta ei vaadita. Mummon Kammarin kesätyön tarkoituksena on, että nuori saisi työkokemusta ja ikäihminen tarvitsemaansa apua. Usein Mummon Kammarin kesätyö onkin nuoren ensimmäinen kesätyöpaikka. Jokaisen kesätyöntekijän työsuhde kestää kuukauden, jotta mahdollisimman moni nuori saisi kesätyömahdollisuuden. Tämän takia Mummon Kammarin ei mielellään palkkaa samoja henkilöitä uudestaan seuraavana kesänä, vaan paikat pyritään tarjoamaan uusille hakijoille. (Virkola 28.08.2019.)

Kesätyötä rahoittavat ulkopuoliset, erityisesti yritys yhteistyön kautta saadut, rahoittajat sekä Mummon Kamhari. Kesätyötä rahoittavien yritysten työntekijöillä on mahdollisuus tehdä tunteja vapaaehtoistyönä Mummon Kammarissa. Kyläpaikassa toimivan Mummon Puodin tuottoja ja keräyskolehtirahoja käytetään myös kesätyöntekijöiden palkkaamiseksi. Mummon Kamhari saa myös lahjoituksia ja testamentteja tähän tarkoitukseen. Vapaaehtois- ja kesätyöntekijät eivät saa ottaa avustamisesta rahaa ikäihmiseltä. Jos ikäihminen kuitenkin antaa rahaa työntekijälle, täytyy hänen luovuttaa rahat Mummon Kammarille, mikä käyttää lahjoitusrahat toiminnan rahoittamiseen. (Virkola 28.08.2019.)

Mummon Kammarin kesätyön luonnetta kuvaa parhaiten työ, josta saa rahallisen korvauksen, mutta sitä tehdään vapaaehtoistyön periaatteilla. Kesätyöntekijät tekevät kesätöitä tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin: samalla tavalla kuten vapaaehtoiset. Kuitenkin Mummon Kammarin kesätyöllä ja vapaaehtoistyöllä on eroja. Vapaaehtoinen voi määritellä toimintaedellytykset työnteollensa. Hän voi päättää työajan- ja paikan mielensä mukaan. Hän voi myös vapaasti sopia tai vaihtaa työpäivää suoraan asiakkaan kanssa. Tarkoituksena on myös, että vapaaehtoiselle ei tule mitään kuluja työtehtävänsä aikana. Mahdollisista vapaaehtoistyöntekijän matkakuluista vastaa Mummon Kamhari. Vapaaehtoisella on oikeus lopettaa työnsä, kun hän haluaa. Vapaaehtoistyössä toimitaan vapaaehtoisen ehdoilla eli sen mukaan missä hän haluaa työskennellä, kuinka kauan ja millaisten ihmisten kanssa. (Virkola 28.08.2019.)

Mummon Kammarin kesätyössä ja vapaaehtoistoiminnassa huomioidaan työturvallisuuslain määräykset (Jahnukainen & Tammisto 2010, 108). Työturvallisuuslain tavoitteena on turvata työkykyä parantamalla työympäristö- ja olosuhteita. Lain avulla halutaan myös ennalta ehkäistä mahdollisia työssä tapahtuvia onnettomuuksia ja muita terveydellisiä haittoja. (Työturvallisuuslaki 738/2002 § 1.) Mummon Kammarissa vapaaehtoisten työturvallisuus on otettu huomioon perehdytystilaisuuksissa ja työtehtäviä tarjottaessa: työtehtävät ovat Mummon Kammarin toiminta-ajatuksen mukaisia, ja niitä voi tehdä tavallisen ihmisen taidoin. Ammattitaitoa vaativiin tehtäviin kuten hoitotyöhön vapaaehtoiset eivät osallistu. Tampereen seurakuntayhtymän

vakuutus kattaa Mummon Kammarin toiminnan. Seurakunnan järjestämässä tapahtumissa vapaaehtoistyöntekijät ovat vakuutettu ryhmätapaturmavakuutuksella. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 108-109.)

Mummon Kammarin perehdytyksissä käsitellään ammatillisen- ja vapaaehtoistyön eroja ja vapaaehtoisen roolia. Vapaaehtoistyön luonne Mummon Kammarissa perustuu vahvasti siihen, ettei vapaaehtoistyö muutu ammattimaiseksi, mutta sitä täytyy johtaa ammattimaisin ottein. Mummon Kammarilla lainsäädäntö ja muut ohjeistukset ohjaavat vapaaehtoistyön käytännön asioita, vakuuttamista ja työsuojelua. (Jahnukainen & Tammisto 2010, 104, 108-109.)

Mummon Kammarin kesätyöstä kirjoitetaan työsopimus, siksi kesätyöntekijä on velvollinen ilmoittamaan sairaspoissaoloista ja ottamaan vastaan niitä asiakaskohteita, joita Mummon Kammarilla hänelle osoittaa. Jokaiselle kesätyöntekijälle annetaan valmiit lukujärjestykset, joista selviää päivittäinen työaika, asiakkaiden ja yhteys henkilöiden tiedot ja muita huomioitavia asioita. Kesätyöntekijän kuuluu työssä joustaa aikatauluissa, jos esimerkiksi ruokatauolle pääsy tai työvuoro pitkittyy. Mummon Kammarilla kustantaa kesätyöntekijöille mahdolliset työpäivän aikana siirtymisestä aiheutuneet matkakulut, mutta ei esimerkiksi asiakaskohteeseen menoa ennen työpäivän alkua tai sen jälkeen. (Virkola 28.08.2019.)

Kesätyöntekijän ja vapaaehtoisen työtehtävät ovat aikailla samoja. Työ on vanhusten auttamista eri tavoin (Virkola 28.08.2019). Ikäihminen voi kaivata ulkoiluapua, lehdenlukijaa, juttelu- ja kahviseuraa. Tarkoituksena on olla vanhuksen tukena ja apuna, mutta tarkoituksena ei ole tehdä asioita toisen puolesta. Oleellista on kuunnella ikäihmisen toiveita ja tarpeita. Kesätyöntekijöitä koskee siis samat ohjeistukset kuin vapaaehtoistyöntekijöitä. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden täytyy kunnioittaa vanhuksen mielipiteitä ja kotia. Työtehtävät on suoritettava sovitusti ja luotettavasti. Ikäihmisen hoidollisista työtehtävistä vastaa ammattihenkilöt, joten vapaaehtoisille ja kesätyöntekijöille kyseiset tehtävät eivät kuulu. Vaitiolo- ja salassapitovelvollisuus koskee kaikkia Mummon Kammarin työntekijöitä, myös työsuhteen jälkeen. (Mummon Kammarin perehdytysesitteet 2019.)

Vapaaehtoisille ja kesätyöntekijöille on tarjolla työnohjausta koko työsuhteen ajan (Virkola 28.08.2019). Vapaaehtoiset voivat myös osallistua Mummon Kammarin koulutuksiin ja luentosarjoihin (Jahnukainen & Tammisto 2010, 104). Kesätyöntekijät saavat työsuhteen alussa lyhytmuotoisen perehdytyksen työhön. Jokaiselle Mummon Kammarin työntekijälle annetaan oma yhteyshenkilö, kehen voi olla yhteydessä koko työsuhteen ajan. Työsuhteen lopuksi työn sujumisesta pidetään yhdessä yhteyshenkilön kanssa lopputapaaminen, jossa työntekijä voi reflektoida kokemuksiaan ja antaa palautetta Mummon Kammarille. Mummon Kammarin työntekijä lähettää työsuhteen loputtua sähköisen palautelomakkeen kesätyöntekijöille.

3 NUORET JA AKTIIVINEN KANSALAISUUS

Aktiivista kansalaisuutta voidaan käsitellä monesta eri näkökulmasta ja tämän vuoksi olen rajannut opinnäytetyössäni aktiivisen kansalaisuuden tarkoittamaan vapaaehtoistyötä sekä osallistumista järjestö- ja yhdistystoimintaan. Opinnäytetyössäni halusin selvittää millä tavalla Mummon Kammarin kesätyö on kannustanut nuoria osallistumaan yhdistys- ja järjestötoimintaan ja onko Mummon Kammarin kesätyö motivoinut tai lisännyt kiinnostusta osallistua ja vaikuttaa. Mielenkiintoista oli nähdä, minkä tyyppiseen yhdistys- ja järjestötoimintaan nuoret olivat lähteneet mukaan. Kiintoisaa oli myös kuulla, miten nuoret näkivät oman merkityksensä ja miten he uskoivat vaikuttaneensa kesätyöntekijöinä yksilötasolla.

Jahnukainen & Tammisto (2010, 9) mainitsevat, että Mummon Kammarin vapaaehtoistyö tarjoaa vapaaehtoisille osallisuuden kokemuksia. Osallisuudesta puhutaan myös Mummon Kammarin verkkosivuilla toiminnan periaatteet-osiossa, jossa mainitaan yksilön oikeudesta osallistua seurakunnan vapaaehtoistyöhön itselle sopivalla tavalla, sekä samalla olla osallisena yhteiskunnassa. Ihmisten osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa kuuluu Mummon Kammarin arvopohjaan. (Mummon Kammarin

2019.) Tulkitsen, että osallisuuden tukeminen on tärkeä toiminnan kulmakivi Mummon Kammarissa ja tämän vuoksi koen, että osallisuutta on hyvä käsitellä myös tässä opinnäytetyössä.

Mielestäni Mummon Kammarin kesätyö on lisännyt osallisuuttani ja vaikuttamishaluani, vaikka en suoraan lähtenytäkään kesätyön jälkeen mukaan yhdistys- ja järjestötoimintaan. Tuntuu kuitenkin, että kesätyö ”istutti siemenen” osallistumis- ja vaikuttamishaluni kasvamiselle. Vaikka otin tämän opinnäytetyön näkökulmaksi juuri osallistumisen näkökulman, niin koin silti tärkeäksi käsitellä myös osallisuutta teoriassa sekä tutkimuksessa. Osallisuus ja osallistuminen ovat käsitteinä lähellä toisiaan. Niemelän (2012, 65) mukaan henkilön on vaikea lähteä osallistumaan ja vaikuttamaan asioihin ilman osallisuuden tunnetta yhteisössä. Osallisuus on ydin, jolle osallistuminen ja vaikuttaminen rakentuvat.

Nuorten yhteiskunnallinen osallisuus nähdään usein irrallisena muusta vaikuttamiskokonaisuudesta. Nuorille on kehitelty erilaisia koulun tai nuorisotoimen osallisuusprojekteja, missä nuoret voivat opetella kansalaistaitoja. Broodyn (1989) mukaan helposti käy kuitenkin niin, että nuorelle tulee tunne, että hän voi vaikuttaa ainoastaan nuorille tarkoitetuissa projekteissa tai alustoissa. Nuorilta jää puuttumaan keino vaikuttaa laajemmin yhteiskunnallisesti, jos vaikuttamiskohteet on määritelty ja rajoitettu tiettyihin paikkoihin. (Aapola 2006, 11.)

Nuorten aktiivista kansalaisuutta on pyritty vahvistamaan Suomen lainsäädännössä ja lakeja on aika ajoin päivitetty ajan tasalle. Suomen Perustuslain (731/1999 §6) tarkoituksena on taata lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet itseä koskevissa asioissa ja oikeuden yhdenvertaiseen asemaan yksilöinä. Vuonna 2015 hyväksytyyn kuntalain mukaan kunnan on perustettava nuorisovaltuusto tai vastaavanlainen nuorista koostuva vaikuttajaryhmä (Kuntalaki 410/2015 § 26). Nuorten asemaa ja oikeuksia koskeva nuorisolaki puoltaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä; tarkoituksena on parantaa nuorten valmiuksia toimia yhteiskunnassa sekä lisätä osallistumis- ja vaikuttamiskeinoja (Nuorisolaki 1285/2016 § 2).

Kiilakoski & Gretschel (2012, 23-24) näkevät nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen painottuvan Suomessa pääosion ryhmätason eli juuri tällaisten erilaisten nuorten edustajistojen ja valtuustojen vaikuttamismahdollisuuksiin. Totuus kuitenkin on se, että nuorten vaikuttamisryhmien vaikutusvalta on olematon. Kehittämistä kaipaisikin nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen yksilöinä ja nuorten omaehtoisten ryhmien vaikuttamisen kannustaminen.

Kiilakoski & Gretschel (2012, 26) painottavat myös, että nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen lähtee meistä itsestämme ja kulttuurimme muuttamisesta avoimempaan ja vahvistavampaan suuntaan. Lakipykälien lisääminen tai päivittäminen ei yksistään riitä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi. Vesikansan (2002, 16-17, 22) mukaan nuorten aktiivista perusasetusta ja moraalista tietoisuutta täytyisi vahvistaa kasvatuksella. Aikuisten pitäisi kasvatata lapsia ja nuoria aktiivisen kansalaisuuden ajattelun piiriin: omia mielipiteitä ja ajatuksia saa tuoda esille, ja täten asioihin voi myös helpommin saada muutosta. Yhteiskunnallinen osallistuminen vaatii monesti asioiden ajamista päättäväisesti ja tätä nuorten pitäisi saada harjoitella.

3.1 Aktiivisen kansalaisuuden määritelmiä

Mäkelä & Peltonen (2012, 18) määrittelevät aktiiviseksi kansalaiseksi kansalaisen, joka pyrkii vaikuttamaan, osallistumaan, välittämään ja ottamaan vastuuta yhteisistä asioista. Niemelä (2012, 64-65) puolestaan painottaa osallisuuden merkitystä kansalaiseksi kasvamisessa. Nivala & Rynnänen (2013, 10) tarkentavat osallisuuden tarkoitettavan tunnetta omasta paikasta yhteiskunnassa ja kokemusta omasta merkityksellisyydestä yhteisössä. Niemelä (2012, 65) myös huomauttaa, että jos ihminen kokee osallisuutta yhteisössä, niin täten hänen on helpompi lähteä osallistumaan ja vaikuttamaan

asioihin. Periaatteessa osallisuus on keskiö, jonka päälle osallistuminen ja vaikuttaminen pohjautuvat. Nivala & Ryyänen (2013, 24) ovat myös sitä mieltä, että osallistuminen vahvistaa osallisuuden tunnetta ja kokemista.

Niemelän (2012, 65-65) mukaan aktiivinen kansalainen vaikuttaa asioihin lainmukaisilla osallistumisen, osallisuuden ja vaikuttamisen menettelytavoilla. Aktiivinen kansalaisuus liittyy olennaisesti järjestettyyn yhteistoimintaan esimerkiksi järjestöissä tai yhdistyksessä toimimiseen. Saloniemen (2011, 12-13) mukaan aktiivinen kansalainen on henkilö, joka haluaa kehittyä ihmisenä. Hän on tietoinen omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Aktiivinen kansalaisuus on myös kiinnostusta oppia uutta ja jakaa omia oppimiskokemuksiaan muiden kanssa.

Aktiiviseksi kansalaiseksi kasvetaan elämällä yhteisössä ja oppimalla yhteiset normit. (Niemelä 2012, 65). Ihmisen henkilökohtaiset kehittämis- ja oppimisprosessit rakentavat henkilön aktiivista kansalaisuutta, mutta myös kasvatuksella ja opettamisella voidaan edistää sitä (Harju 2004). Erilaisia aktiivisen kansalaisuuteen liittyviä taitoja on myös mahdollista opettaa. Tällaisia kyseisiä taitoja ovat esimerkiksi oppimis- ja tiedonhallintaidot. (Saloniemi 2011, 12-13.) Perustuslain mukaan yhteiskunnan tehtävänä on luoda puitteet jokaisen henkilön aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi: yksilöllä täytyy olla mahdollisuus osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja päätöksentekoon (ks. Niemelä 2012, 65).

Osaava ja luova Suomi – raportin (2010) mukaan aktiivisella kansalaisuudella on rooli yhteisön ja yhteiskunnan kehittämisessä. Aktiiviset kansalaiset ovat innovatiivisia ja luovia. Työelämässä aktiivisen kansalaisen merkitys korostuu tilanteissa, joissa tarvitaan riskienottoa, uudella tavalla ajattelua ja toimimista. Omaa osaamista ja apua tarjoamalla koko yhteisö hyötyy ja voi kehittyä. Oleellista on yhteistyö ja osallistuminen yhteisiin asioihin. (ks. Saloniemi 2011, 12-13.) Aktiivinen kansalainen myös tiedostaa erilaisten verkostojen merkityksen ja haluaa toimia monipuolisesti eri verkostojen kautta (Saloniemi 2011, 12).

Vapaaehtoistoiminta on osa aktiivista kansalaisuutta ja yksi osallisuuden muoto (Mäkelä & Peltonen 2012, 18; Yeung 2002, 77). Nuorten kohdalla vapaaehtoistyö edistää aktiivista kansalaisuutta, sillä toiminnassa nuori voi kehittää erilaisia valmiuksia ja taitoja (Mäkelä & Peltonen 2012, 18). Vapaaehtoistyö parantaa aktiivisen kansalaisuuden identiteetin muodostumista nuorilla, sillä sen käytännöllisyys ja konkreettiset tulokset kannustavat ja vahvistavat nuorten tunnetta vaikuttamismahdollisuuksistaan (Grönlund & Pessi 2008, 127; Kostainen & Lumiaro 2018, 6-7). Vapaaehtoistyö mahdollistaa nuorten osallisuuden ja uusien kokemusten saamisen (Hakoluoto 2018, 21).

3.1.1 Nuorten vapaaehtoistoiminta kansalaisyhteiskunnassa

Harjun (2005, 66) mukaan kansalaisyhteiskunta koostuu järjestöistä, yhdistyksistä, seurakunnista ja uskonnollisista yhteisöistä, joissa harjoitetaan omaehtoista kansalais-, järjestö- ja yhdistystoimintaa (ks. Mäkelä & Peltonen, 2012, 19). Helander (1998, 53-55) näkee kansalaisyhteiskunnan kolmantena sektorina, johon vapaaehtoistoiminta oleellisesti kuuluu. Kolmannen sektorin toiminta tulee perustua suurimmalta osin vapaaehtoistyöhön ja jäsenien vapaaehtoiseen osallistumiseen. (ks. Salmikangas 91.) Vapaaehtoistyöllä on tärkeä rooli kansalaisyhteiskunnan toteutumisessa ja sosiaalisen pääoman kerryttämisessä (Yeung 2002, 87).

Vapaaehtoistyö on vuorovaikutuksellista, palkatonta toimintaa omien arvojen mukaisen yhteisön auttamiseksi. Kiinnostus vapaaehtoistyöhön syntyy ihmisen halusta vaikuttaa ja osallistua yhteiskunnallisesti. Vapaaehtoistyö edesauttaa yksilöiden hyvinvointia; se on oiva alusta elinikäiselle oppimiselle ja kansalaisvaikuttamiselle. (Eskola 2001; Euroopan komissio 2011, Laimio & Välimäki 2009. ks. Laimio & Välimäki 2011, 9-10.) Vapaaehtoistyö on omaehtoista, eikä siitä saa rahallista korvausta. Vapaaehtoistyöhön, toisin kuin palkkatyöhön liittyy riippumattomuus. (Kuronen 2015, 155-156.)

Vapaaehtoisen työpanoksen ei ole tarkoitus korvata ammattilaisen tekemää työtä, vaan vapaaehtoisen työ painottuu enemmänkin tukijan ja vertaisen rooliin. Vapaaehtoisen tuki voidaan rinnastaa perheen tai ystävän tukeen. (Willberg 2015, 10-12.) Avunantaja tai avunvastaanottaja eivät voi olla riippuvaisia vapaaehtoistyön jatkumisesta. Vapaaehtoistyö ei voi olla vaatimus avuntarvitsijan terveydellisen tai taloudellisen tarpeen turvaamiseksi. Riippuvuus kuuluu palkkatyöhön; jos henkilö saa rahallista korvausta työstään, niin silloin korvauksesta tulee tärkeä osa auttajan taloutta. (Kuronen 2015, 155-156.)

Vapaaehtoistyön toimintamuotoja löytyy usealta elämän osa-alueelta, sen vuoksi vapaaehtoiset työskentelevätkin monipuolisesti erilaisissa työnkuivissa. Vapaaehtoistoinnin luonne määräytyy vapaaehtoistyöntekijän näkökannoista, mutta myös autettavan tarpeista ja toiveista. Vapaaehtoistyön työtehtävien täytyy olla tarkkaan määriteltyjä, jotta vapaaehtoinen tietää minkälaisia tehtäviä hän voi tehdä. Selkeästi muotoiltujen tehtäväkuvien ja yhteisten pelisääntöjen myötä työn toimenkuva on selkeämpi vapaaehtoisille ja se lisää myös osallistumista ja sitoutumista työhön. (Willberg 2015, 10-12, 14.)

Vuonna 2018 tehdyn lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen mukaan 10-29-vuotiaista nuorista 56 % on jollain tapaa yhdistys- tai järjestötoiminnassa, kerhoissa tai seuroissa mukana (Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2018, 62). Vapaaehtoistyöntekijöinä nuoria on vähemmän mitä muista ikäluokista, mutta nuorten vapaaehtoistyön tekeminen on kuitenkin kasvanut vuodesta 2015. Vuoden 2018 taloustutkimuksen mukaan 15-24-vuotiaista nuorista 32% on tehnyt vapaaehtoistyötä kuluneen kuukauden aikana, kun vastaava lukema oli vuonna 2015 19%. (Kostiainen 2019.)

Nuoret vapaaehtoistyössä (2018) teetetyn tutkimuksen mukaan 15-24- vuotiaat nuoret tekivät vapaaehtoistyötä muun muassa auttamiseen, itsensä ilmaisuun ja taiteeseen liittyvillä aloilla. Verkossa tehtävä vapaaehtoistyö sekä opetukseen ja koulutukseen liittyvät vapaaehtoistyötehtävät olivat myös suosittuja. Nuorille vapaaehtoistyö merkitsee palkatonta toimintaa, missä korostuvat talkoohenkisyys ja yhteistyö (Yeung 2002, 78).

Vapaaehtoistyössä nuoria motivoi mielekäs toiminta, yhdessä tekeminen ja uusiin ihmisiin tutustuminen. Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan on nuorille merkityksellistä; nuoret kokevat käyttävänsä vapaa-aikaansa hyödylliseen toimintaan. Nuoria viehättää vapaaehtoistyössä myös toiminnan omaehtoisuus ja joustavuus. (Kuusisto & Pessi 2012, 173-174.)

Nuoret hyötyvät vapaaehtoistyön tekemisessä myös muilla elämän osa-alueilla: vapaaehtoistyö on hyvä alusta verkostojen solmimiseen, osaamisen kartuttamiseen ja työelämätaitojen oppimiseen (Kostiainen & Lumiaro 2018, 6-7). Nuoret vapaaehtoistyössä (2018)- tutkimuksesta selvisi, että vapaaehtoistyöstä oppii monenlaisia taitoja. Merkittävimpänä vuorovaikutustaitoja, mutta myös ohjaamiseen, kouluttamiseen, esiintymiseen ja ongelmanratkaisuun tarvittavia taitoja. Nuorten kohdalla vapaaehtoistyö vahvistaa osallisuuden kokemuksia ja lisää hyvinvointia. Vapaaehtoistyöstä opittujen työelämätaitojen ansiosta, nuori voi työllistyä paremmin ensimmäiseen kesätyöpaikkaan, sillä työnantajat pitävät hyveenä työnhakijan aktiivisuutta (Kostiainen & Lumiaro 2018, 6-7.)

Nuorten kohdalla vapaaehtoistyön luonne on hetkellistä, itsenäistä ja sitoutumatonta. Tällainen reflektiivinen vapaaehtoistyö on tavallista laatutietoisien nuorten keskuudessa; nuorten luoma toiminta on vaikuttavaa ja näkyvää, mutta myös tehokasta. Nuoret näkevät vapaaehtoistyössä merkityksellisiksi projektimaiset toimintamuodot, joihin nuoret voivat päästä vaikuttamaan, mutta samalla kehittyä ihmisenä ja oppia uutta. Vapaaehtoistyö on nuorille meriitti, jonka he haluavat näkyvän ansioluetteloissa ja portfolioissa. (Utriainen 2011, 22.)

Nuorten vapaaehtoistoimintaan osallistuminen voidaan nähdä nuoren vaikuttamisenkeinona, mutta se voi myös olla ainoastaan mielekäs osallisuuden muoto, ilman konkreettista pyrkimystä vaikuttaa asioihin. Tällä tavoin osallistumalla nuori voi kokea olevansa osa yhteisöä tai osallistua toimintaan omaehtoisesti ja omalla tavalla (Yeung 2002, 87.) Nuorten täytyisikin voida verkostoitua paremmin vapaaehtoistyötä tarjoa-

vien organisaatioiden kanssa ja saada positiivisia vapaaehtoiskokemuksia, jotta vapaaehtoistoiminnasta muodostuisi jokaiselle joustava ja miellyttävä mielikuva (Grönlund & Pessi 2008, 134).

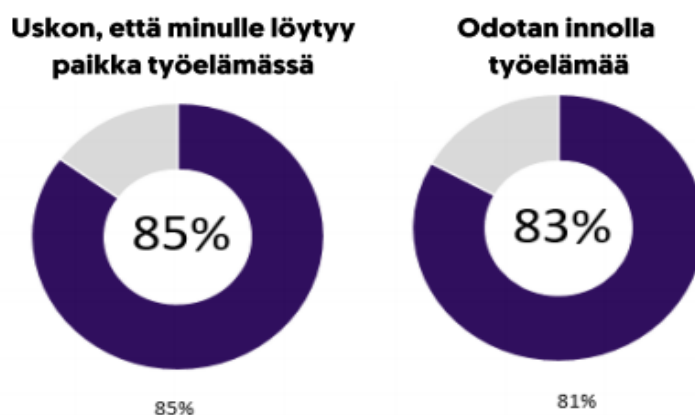
4 NUORET TYÖELÄMÄSSÄ

Mummon Kammarin kesätyön yhtenä tarkoituksena on edesauttaa nuorten työelämään pääsemistä. Mummon Kammmari tarjoaa kesätöitä nuorille, jotta nuori voi kerjyttää työhistoriaansa tulevaisuuden työllistymistä ajatellen. Monelle nuorelle Mummon Kammarin kesätyö on ensimmäinen työpaikka. Työelämäkokemuksilla voi olla vaikutusta nuoren liittymisessä yhteiskuntaan. Omakohtaisena kokemuksena voisin väittää, että Mummon Kammarin kesätyöllä on ollut vaikutusta nykyisen työpaikkani saamisessa. Kesätyöpaikka oli minulle ensimmäinen oman alan työpaikka, mikä vahvisti ammatti-identiteettini muodostumista. Opinnäytetyöni avulla halusin etsiä vastauksia siihen, millä tavalla Mummon Kammarin kesätyö oli vaikuttanut aiempien kesätyöntekijöiden jatkotyöllistymiseen: miten kesätyö oli edistänyt nuorten työllisyyttä ja mille eri aloille.

4.1 Nuorten työelämäasenteet

Vuonna 2016 julkaistun Nuorisobarometrin mukaan nuoret arvostavat työntekoa. Tutkimuksessa selvisi, että suurin osa vastaajista tekisi mieluummin töitä kuin nostaisi yhteiskunnan tukia. Nuoret olivat myös valmiita muuttamaan toiselle paikkakunnalle työpaikan takia. Suurin osa nuorista korosti koulutuksen merkitystä työnsaannissa, vaikkakin puolet vastaajista olivat huolissaan työn riittämisestä tulevaisuudessa. (Nuorisobarometri 2016, 57-58, 66.)

Erityisesti kesätöiden kohdalla nuoret kokevat työpaikkoja olevan suppeasti ja niiden löytäminen ”kiven alla” (Juvonen 2016, 41, 75). Työn riittämättömyyden pelosta huolimatta, nuorilla vaikuttaisi kuitenkin olevan uskoa ja luottamusta tulevaisuuden työelämänäkymiin. Nuorten tulevaisuusraportin (2019) mukaan nuoret luottavat tulevaisuuteen ja heillä on positiivinen käsitys tulevasta: 85% nuorista vastaajista uskoo löytävänsä paikkansa työelämässä. Nuorten myönteiset asenteet työelämää kohtaan näyttyvät myös innostuksena: 83% nuorista odottaa työelämää innokkaasti. Työelämän kannalta nuoret ovat tiedostaneet elinikäisen oppimisen merkityksen: omaa osaamista kannattaa kerryttää koko elämän ajan erilaisten osaamista kerryttävien toimintojen avulla. (Kun koulu loppuu –Nuorten tulevaisuusraportti 2019.)

Kuvio 1. ”Positiivisuus työelämää kohtaan” (Kun koulu loppuu- Nuorten tulevaisuus –raportti 2019).

Nuoret ovat tietoisia työelämän pirstaloitumisesta ja pätkätöiden yleistymisestä. Vuoden 2016 Nuorisobarometrin mukaan yli puolet nuorista uskoi vaihtavansa työpaikkaa monta kertaa elämänsä aikana. Työpaikan usea vaihtaminen voi nuorten kohdalla liittyä myös haluun vaihtaa tai edetä uralla. (Nuorisobarometri 2016, 66.) Nuorten työllistymisen kannalta lyhyt, mutta merkityksellinen työ kannattaa, sillä se vahvistaa nuoren itseluottamusta ja täten myös ammatti-identiteettiä (Helve 2012, 19).

Helven mukaan (2012, 11-13, 19) työelämässä pärjäämisen kannalta nuoret pitävät tärkeinä tekijöinä ammattitaitoa ja ahkeruutta, mutta myös henkilökohtaisia taitoja kuten sosiaalisuutta, yhteistyötaitoja, joustavuutta ja oma-aloitteisuutta arvostetaan. Työnhakuun nuoret kaipaavat vinkkejä ja tukea: he haluavat erottautua työnhakijoina ja tuoda omaa osaamistaan esiin. Nuoret haluavat sovittaa työn, vapaa-ajan, harjoittelun sekä opiskelun yhteen joustavasti.

Pursion (2011, 54, 61, 65) näkemyksen mukaan nuoret ovat työelämässä innovatiivisia ja haluavat uudistaa työkuultuuria. Nuoret kyseenalaistavat vanhoja toimintatapoja ja haluavat kehittää johtamistyyliä tuloksellisuuden vahvistamiseksi, työnmiekkyyden parantamiseksi ja omien henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Nuorille työhyvinvointi on tärkeää ja sitä lisää omien tavoitteisiin pääseminen ja mielekkääksi koettu työ. Nuoret myös odottavat, että he pääsevät vaikuttamaan ja osallistumaan työnsä kehittämiseen.

4.2 Työn merkitys nuorille

Hulkon (2009) mukaan nuoret käyvät töissä opiskelujen ohessa: yli puolella korkeakoulu- ja toisen asteen opiskelijoilla on työpaikka (ks. Helve 2012, 43). Opiskelijoille työ tarjoaa onnistumisen kokemuksia ja täten lisää nuoren ammatillista kehittymistä (Helve 2012, 43). Opiskelija voi opiskelujen aikaisessa työpaikassa tiedostaa millä alalla ja millaisissa työtehtävissä hän myöhemmin haluaa luoda uraa (Airila, Aho, Nykänen, Toivanen, Väänänen, Ågren & Mantila-Savolainen 2018, 37). Töissä käyvät opiskelijat arvostavat työntekijöiden sosiaalisia suhteita ja rahoittavat työnteolla vapaa-ajan aktiviteetteja (Helve 2012, 43).

Suutarinen (2011, 20, 23) ja Pursio (2011, 58) ovat yhtä mieltä siitä, että työelämässä nuoret haluavat työskennellä itseä kiinnostavien tehtävien parissa samalla itseään to-

teuttaen. Nuorten motiivit työnteolle ovat kuitenkin muualla kuin rahan ansaitsemisessa, ammatillisen statuksen saamisessa tai työn jatkuvuuden varmistumisessa. Työn täytyy myös tarjota nuorille haasteita ja tilaa kehittyä, jotta nuori ei kyllästyisi työhönsä. Nuorten koulutustaso korreloi työn tyytyväisyyden kokemiseen; korkeasti koulutetut, työn sisältöä, jatkuvuutta ja mielekkyyttä korostavat nuoret ovat tyytyväisimpiä työssään (Nuorisobarometri 2007, 30-31).

Helven (2012, 12, 29, 39, 65) mukaan nuorten kansalaisiksi kasvamista hankaloittaa pitkäaikaistyöttömyys ja välivuodet; aikuistuminen vaikeutuu ja tulevaisuus ahdistaa. Syrjäytyminen, mielenterveysongelmat, rikollisuus ja köyhyys ovat seurausta nuorten pitkäaikaisesta työttömyydestä. Esteenä työnsaannille voivat olla nuoren kohdalla työkokemuksen puuttuminen ja vähäinen tietämys työelämästä. Nuorten kohdalla työttömyys näkyy vaikeutena tuntee kuuluvansa yhteiskuntaan (Nuorisobarometrin erillisenäyte/aineistonkeruu 2017, 11). Yleensä pitkäaikaistyöttömät nuoret eivät luovuta helposti, sillä he jaksavat kouluttautua uudelleen ja hakea töitä (Helve 2012, 29).

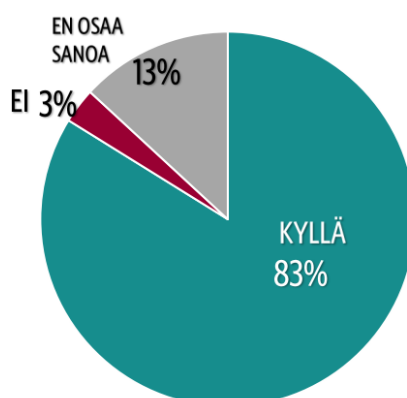
Lehto (2011a, 2011b, 2011, 83) kuvailee suomalaisia nuoria ja heidän merkitystään työntekijöinä; suomalaisilla nuorilla on työtä kohtaan hyvä asenne ja osaamista. Työ on nuorille tärkeä osa elämää. Nuorten työelämäpanos on tärkeä ja nuorilla on merkittävä rooli työvoimajoukoissa. Nuoret pitävät työtä, perhettä ja vapaa-aikaa yhtä tärkeinä asioina elämässä, vaikkakin vapaa-ajan ja perheen merkitykset ovat kasvaneet. (ks. Pyöriä & Ojala 2016, 35, 37.) Nuorten elämänarvoina voidaan pitää tasapainoa, että monipuolisuutta (Pyöriä & Ojala 2016, 37).

4.2.1 Nuorten kesätyökokemukset

Saks & Ashforth (1997) toteavat kesätyön kehittävän nuorten valmiuksia työelämää varten ja tarjoavan heille ensimmäisiä kokemuksia työelämästä. Positiivisilla kesätyökokemuksilla on vaikutusta myös nuorten työelämänäkemyksiin tulevaisuudessa. (ks. Airila ym. 2018, 37.) Penttilän (2012, 33-36, 39) mukaan kesätyöpaikkoja hakiessa

nuorten aiemmilla työkokemuksilla on vaikutusta työnhaussa, mutta myös nuoren vuorovaikutustaidoilla (ks. Juvonen 2016, 39).

Vuonna 2018 Taloudellinen tiedotustoimisto (TAT) ja tutkimus- ja viestintäyhtiö T-Media Oy teettivät Vastuullinen kesäduuni - tutkimuksen nuorten kesätyökokemuksista. Tutkimuksen verkkokyselyyn vastasi 7790 kesätyöntekijää. Tutkimuksesta selvisi, että 83% vastaajista uskoi siihen, että kesätyö paransi työllisyysmahdollisuuksia jatkossa. Nuorista 63% piti kesätyöpaikkojensa uramahdollisuuksia kiinnostavina ja mahdollisena tulevaisuuden työpaikkoina. Nuoret kokivat, että kesätyö vahvistaa työssä selviytymisen tunnetta ja mielsivät olevansa osa työyhteisöä. Tutkimuksen kokonaistuloksen mukaan nuorilla oli positiivinen kesätyökokemus. (Kesäduunitutkimus 2018.)

Kuvio 2. ”Kesätyö lisäsi luottamustani siihen, että työllistyn tulevaisuudessa” (Kesäduuni - tutkimus 2018).

Suomalaisen Työn Liiton (2019) teettämään tutkimukseen kesätyöstä vastasi 653 nuorta. Suutarinen (2011, 20, 23) sekä Pursio (2011, 58) painottavat, että nuorten motiivit työnteolle eivät ole rahan ansaitsemisessa, mutta Nuoret, työ ja kuluttaminen (2019) -tutkimuksen mukaan taas 75 % tutkimukseen osallistuneesta nuoresta arvostaa kesätyössä palkkatuloja. Kesätöistä saadut palkkatulot ovat nuorille oman rahan tienaamisen myötä askel itsenäistymiseen ja kuluttamisen harjoitteluun (Juvonen 2016, 55). Kesätyöpaikan mukavat työkaverit ja mahdollisuus työkokemuksen kartuttamiseen ovat myös tärkeitä asioita nuorille. Vastaajista 15% on saanut kesätyöpaikan

sukulaissuhteiden tai muiden ennestään tuttujen verkostojen avulla, mutta suurin osa nuorista on etsinyt ja saanut kesätyöpaikkansa omatoimisesti. (Nuoret, työ ja kuluttaminen – tutkimus 2019.)

5 TUTKIMUSASETELMA

Haastattelin Mummon Kammarin työntekijöitä taustatiedon saamiseksi, koska Mummon Kammarin kesätyöstä eikä täten myöskään sen vaikutuksista ole olemassa tietoperustaa. Tämän vuoksi valitsin laadullisen tutkimuksen opinnäytetyöni tutkimuksen tekoon. Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus sopii sellaisen tutkimuksen tutkimiseen, jossa tutkimuskohde on tuntematon, eikä siitä ole tietoa. Laadullinen tutkimus selittää tutkimuskohdetta tai ilmiötä, mutta tulokset pätevät ainoastaan tutkittavassa ilmiössä. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään löytämään ilmiön ”rakennuspalikoita” ja ymmärtämään niiden riippuvuussuhteita. (Kananen 2014, 16-19.)

5.1 Tutkimusongelma ja tutkimuksen tarkoitus

Opinnäytetyön tutkimusongelmana oli tiedon selvittämistä Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista kesätyöntekijöiden vapaaehtoistyön tekoon, järjestö- ja yhdistysaktiivisuuteen ja jatkotyöllistymiseen. Aluksi minulla oli yhtenä näkökulmana myös Mummon Kammarin kesätyön vaikutus opintoihin: millainen vaikutus kesätyöllä oli nuorten jatko-opintoihin. Jätin tämän perspektiivin kumminkin pois varhaisessa vaiheessa, koska tutkimuksesta olisi tullut suhteettoman laaja ja ehkä jopa rönsyilevä.

Tutkimusongelma ratkeaa, kun vastaus tutkimuskysymykseen selviää (Kananen 2014, 36). Tiivistin opinnäytetyössäni tutkimusongelman yhdeksi tutkimuskysymykseksi:

”Millaisia vaikutuksia Mummon Kammarin kesätyöllä on ollut aiempien kesätyöntekijöiden aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen ja jatkotyöllisyyteen?”. Aktiivisen kansalaisuuden näkökulma oli opinnäytetyössäni rajattu koskemaan vapaaehtoistyöntekoa sekä osallistumista ja yhdistys- ja järjestötoimintaan.

Tötön (1999, 284-286) mukaan laadullisella tutkimuksella voidaan saada tietoa kysymyksiin, jotka alkavat sanoilla ”mitä” ja ”miten”. Määrällinen tutkimus sopii sellaisiin tutkimuksiin, joissa tutkimusongelma vastaa kysymyksiin ”miten paljon” ja ”miksi”. (ks. Vilka 2015, 46.) Tutkimuskysymykseni oli muotoa ”millainen”, mutta uskoin laadullisen tutkimuksen olleen parempi opinnäytetyöni tutkimuksessa kuin määrällinen tutkimus. Laadullisen tutkimuksen kysymyksiin saadaan parhaiten tietoa kysymällä asianomaisilta itseltään ja huomioimalla heidän näkökulmiensa (Kananen 2014, 18-20).

Tutkimuksena laadullinen tutkimus on deskriptiivistä tutkimusta, missä tarkoituksena on sanojen ja muiden dokumenttien avulla kuvailla ja ymmärtää tutkimuskohdetta (Kananen 2014, 19-20). Opinnäytetyöni laadullisella tutkimuksella oli tarkoitus luoda uutta teoriaa tutkimustuloksista Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista työllisyyteen ja aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen. Tutkimuksen tulosten pohjalta kokosin Mummon Kammarin käyttöön kirjallisen esitelmän, jota työntilaaaja voi jatkossa hyödyntää markkinoinnissa, rahoituksen saamisessa sekä yhteistyötilaisuuksissa.

Tarkastelen opinnäytetyötä fenomenologis-hermeneuttisesta näkökulmasta. Fenomenologis-hermeneuttinen metodi sopii tämän opinnäytetyön lähestymistavaksi, koska tutkimuksen tarkoitus oli tutkia kesätyön vaikutuksia. Kesätyön vaikutuksista saatiin tietoa kysymällä tutkittavilta heidän kokemuksiansa ja tarkastelemalla merkityksiä, joita he asioille antoivat. (ks. Laine 2018, 25-28.) Haastattelijan tehtävä on tulkita aineistosta nousseita merkityksiä parhaan kykynsä mukaan (Laine 2018, 25-28).

5.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusote määrää tiedonkeruumenetelmät (Kananen 2014, 45). Keräsin opinnäytetyössäni tietoa Mummon Kammarilta saaduista esitteistä sekä Mummon Kammaria käsittelevästä kirjasta ”Näppituntumalla” (Jahnukainen & Tammisto 2010). Kesätyötä käsittelevien kirjallisten lähteiden puuttuessa haastattelin Mummon Kammarin työntekijöitä sekä kävin uusien vapaaehtoisten perehdytystilaisuudessa 22.10.2019. Perehdytystilaisuudessa sain uutta informaatiota taustatietoihin koskien Mummon Kammarin toimintaa ja vapaaehtoistyötä.

Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista keräsin tietoa aiemmin kesätyöntekijöinä toimineilta henkilöiltä yksilöhaastattelujen avulla. Laadullisessa tutkimuksessa tietoa saadaan esimerkiksi teema-, avoin- ja ryhmähaastatteluilla tai havainnoimalla (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 105). Haastattelu on tiedonkeruumenetelmänä tavoitteellista ja se toteutetaan tutkijan pyynnöstä (Eskola, Lätti, Vastamäki 2018, 28). Laadullisen tutkimuksen mukainen teemahaastattelu eli puolistrukturoitu haastattelu oli mielestäni sopivin vaihtoehto tämän opinnäytetyön tutkimuksen tiedonkeruumenetelmäksi. Teemahaastattelussa aiheet ovat kaikille tutkimukseen osallistuville samat ja lisäksi haastattelijä voi kysyä tarkentavia kysymyksiä haastateltavalta (Hirsjärvi & Hurme 2007, 47-48, 66-67).

Tarkoitukseni oli haastatella kuutta (6) Mummon Kammarin entistä kesätyöntekijää. Haastateltavat henkilöt valittiin harkinnanvaraisena näytteenä niistä henkilöistä, joista tarvittiin lisää tietoa (ks. Ojasalo ym. 2015, 105). Henkilö soveltui tutkimukseen, jos hän koki Mummon Kammarin kesätyöllä olleen vaikutusta hänen jatkotyöllistymiseensä, vapaaehtoistyöhön tai yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen. Sain Mummon Kammarin työntekijältä sähköpostitse listan entisten kesätyöntekijöiden sähköpostiosoitteista, jotka suostuivat tietojensa luovutukseen tätä opinnäytetyötä varten. Lähetin kaikille näille Mummon Kammarissa aiemmin kesätyöntekijöinä toimineille sähköpostiviestin (Liite 1).

Riittävä tiedottaminen tutkimuksesta etukäteen osallistujille on oleellista (Tuomi ym. 2018, 86). Tämän vuoksi kerroin sähköpostissa oleelliset asiat itsestäni ja tutkimuksestani. Viestissä esittelin itseni, opinnäytetyön tutkimuksen, tiedonkeruumenetelmän, osallistumisen merkityksen ja palkkion. Sähköpostiviestissä painotin hyvän teellisen tutkimuksen käytäntöjen tärkeyttä tutkimuksessani: osallistujien yksityisyys tultaisiin takaamaan, aineisto nauhoitettaisiin ja tietoja käsiteltäisiin luottamuksellisesti. Haastattelusta saatua aineistoa käytettäisiin ainoastaan opinnäytetyötä varten ja analysoinnin jälkeen hävitettäisiin asianmukaisesti. (ks. Aineistonhallinnan käsikirja 2019.)

Sulkunen (1994, 183-193) & Bourdieu (1998) painottavat tutkittavien kokemusten konteksti- ja kulttuurisidonnaisuutta: sopivia tutkimusteemoista johdettuja kysymyksiä on helpompi muotoilla, jos tutkija tuntee toimintaympäristön ja kohderyhmän (ks. Vilka 2015, 84). Kesätyöntekijöiden toimintaympäristö ja kesätyöpaikan kulttuuri olivat minulle tuttuja työskennellessäni Mummon Kammarin kesätyöntekijänä kesällä 2019. Entisenä kesätyöntekijänä minun oli helpompi lähteä rakentamaan haastattelussa käsiteltäviä teemoja. Pohdin ensin asioita, jotka vaikuttavat työllisyyteen yleisesti. Mielestäni työllisyyteen vaikuttaa henkilön aiempi työkokemus, verkostot ja tiedot ja taidot. Lähdin näistä teemoista rakentamaan haastatteluteemoja ja alateemoja kesätyön vaikutuksista työllisyyteen (Liite 3). Vapaaehtoistyö ja järjestö- ja yhdistystoiminta oli samassa haastattelurungossa omana teemana, jotta saatiin tietoa henkilön aiemmista kokemuksista ja miten kesätyö oli vaikuttanut vapaaehtoistyön tekoon tai yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen.

Ennen haastattelun alkua annoin osallistujalle luettavaksi kirjallisen tiivistelmän (Liite 2), jossa kerrattiin tutkimuksen tarkoitus ja tutkimustulosten käyttäminen (ks. Vilka 2015, 87). Tällä tavalla halusin varmistua haastateltavan ymmärtävän mistä tutkimuksessa oli kyse ja mahdollisuuden kieltäytyä. Tiivistelmässä kerrottiin myös aineiston keruutavasta, säilytyksestä ja hävittämisestä. Tutkimukseen osallistuvien yksityisyys- suoja, tutkimuspaikka ja palkkio käsiteltiin myös tiivistelmässä. Tekstin lopussa oli maininta yhteydenotosta haastateltavaan tarvittaessa lisätietojen tai tarkentavien kysymysten saamiseksi. Tutkimukseen osallistuvat saivat tutkimuksen luotettavuuden

takia vahvistaa analysoimani tutkimustulokset ennen julkistamista (ks. Kananen 2014, 145-147, 150-152). Lopuksi pyysin suostumusta haastatteluun allekirjoituksella.

Hirsjärven & Hurmeen (2001, 47-48) ja Eskolan & Suorannan (2000, 86-87) mukaan haastattelutilanteessa ennalta valituista ja määrättyistä teemoista keskustellaan joustavasti, mutta kuitenkin tutkimuksen viitekehyykseen liittyen. Teemat eli valmistellut aihepiirit ovat haastatteluun osallistuville samat. (ks. Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006; Tuomi & Sarajärvi 2018, 88.) Teemahaastattelussa pyritään saamaan keskustelun avulla selville haastateltavan tulkintoja ja merkityksiä tutkimuskohteesta (Saaranen-Kauppinen ym. 2006). Tutkimuksessani halusin saada tietoa mahdollisimman paljon ja syvällisesti, johon haastattelu oli tiedonkeruumenetelmänä sopiva. Haastattelun positiivisiin kuuluu myös tutkimusilmiön kannalta sopivimpien tutkittavien valikoiminen ja haastattelutilanteessa kysymyksen toistamisen väärinymmärrysten välttämiseksi. Haastattelijä voi myös joustavasti päättää missä järjestyksessä kysymykset esitetään. (ks. Tuomi & Sarajärvi 2018, 85-86.)

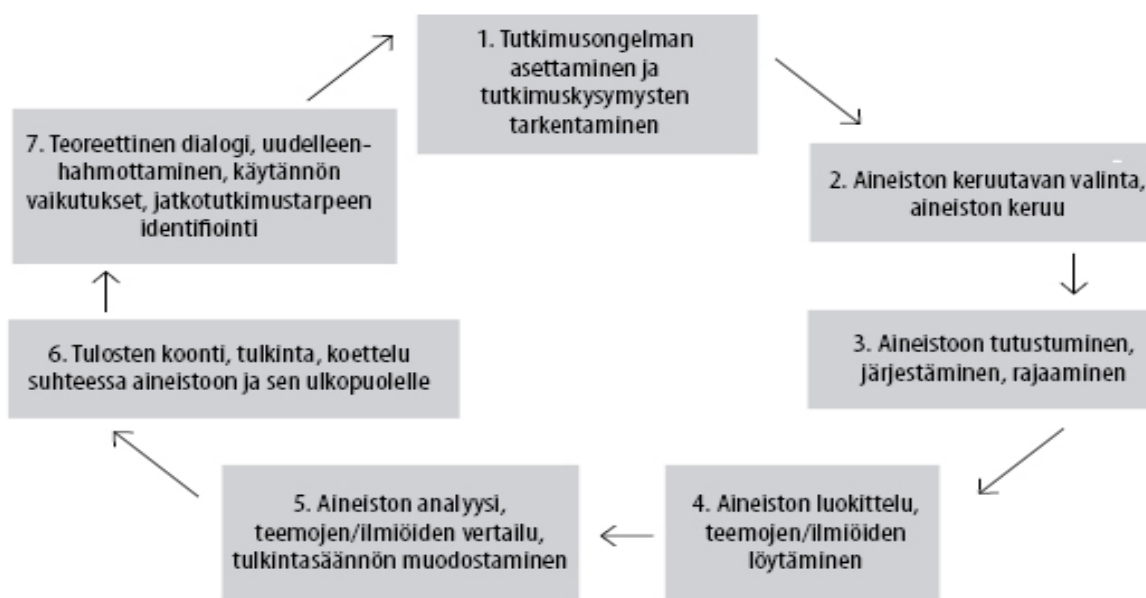
5.3 Aineiston analyysimenetelmät

Sisällönanalyysi on teemahaastattelun analysoinnissa olennaista, koska siinä tarkoituksena on etsiä aineistosta yhtäläisyyksiä ja eroja, sekä eritellä ja tiivistää tekstiä (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Tämän vuoksi käytin tutkimukseni analysointimenetelmänä aineistopohjaista sisällönanalyysiä, jossa aineistoa pyritään käsitteellistämään. Sisällönanalyysi tarkoittaa tekstin merkitysten tarkastelua sanallisesti. (ks. Tuomi & Sarajärvi 2018, 117, 119.) Burns & Grove (1997) & Strauss & Corbin (1998) painottavat, että sisällönanalyysissä tarkoituksena on tiivistää kerätty aineisto selkeäksi tekstiksi (ks. Tuomi & Sarajärvi 2018, 122).

Aineistolähtöisessä analyysissä ensimmäiseksi aineistoa pelkistetään eli tiivistetään tai pilkotaan, jotta aineistosta saadaan poistettua epäolennainen tieto. Aineiston pelkistä-

misessä tarkoituksena on listata tutkimustehtävän mukaisia lauseita ja sanoja. Pelkistämisen jälkeen aineiston ilmaisuja ryhmitellään luokkiin tutkimustehtävän piirteen, käsityksen tai ominaisuuden mukaan. Luokittelu selkeyttää aineistoa, kun sen osia vertaillaan keskenään. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 147.) Luokittelun jälkeen aineisto käsitteellistetään eli tutkimuksen kannalta oleellisesta tiedosta muodostetaan teorioita. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 127).

Kuvio 3. Analyysin vaiheet (Ruusuvoori, Nikander & Hyvärinen 2010, 9).

Nauhoitetuttani haastattelut, aloin pian sen jälkeen litteroida eli muuttaa niitä sanalliseen muotoon. Kävin nauhoitukset läpi peruslitteroinnin menetelmällä, jossa litteroidaan puhujan jokainen lause, lukuun ottamatta aihepiiriä selvästi poikkeavaa puhetta tai täytesanoja. Tarkoituksenani oli ymmärtää ja tulkita haastateltavien puheen asiasisältöä, ei niinkään itse kielellisiä ilmaisuja. Sen vuoksi peruslitterointi riitti nauhoitusten läpikäyntiin hyvin. (ks. Aineistohallinnankäsikirja 2019.) Luin litteroidut aineistot monta kertaa läpi erilaisten tulkintojen ja näkökulmien esiin nousemiseksi. Kirjoitin samalla aineistosta myös muistiinpanoja ja tein oletuksia.

Teemahaastattelussa minulla oli jo valmis runko erilaisia teemoja, jotka kävimme haastattelutilanteessa haastateltavan kanssa läpi. Haastattelurungon teemoja olivat työllisyys, verkostot, vapaaehtoistyö, yhdistys- ja järjestötoiminta sekä työelämässä/vapaaehtoistyössä tarvittavat tiedot ja taidot. Analysoin aineistoa teemahaastattelulle tyypillisellä menetelmällä, teemoittelulla eli aineiston järjestyllä teemoitain. Tiedostin ja otin myös huomioon sen, että haastattelurungon teemat eivät välttämättä olisi samoja, mitä aineistosta esiin nousseet teemat. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Laadullisessa tutkimuksessa yleistäminen poikkeaa määrällisen tutkimuksen yleistämisestä. Yleistämiseen täytyy suhtautua varauksella, koska haastattelu menetelmänä on sidoksissa tilanteeseen ja kontekstiin. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 12.) Laadullisessa tutkimuksessa ei tehdä yleistyksiä yksistään tutkimusaineistosta, vaan yleistäminen kohdistuu tulkintaan, johon vaikuttaa tutkijan näkemykset, tutkimusaineisto ja teoria (Vilkkä 2015, 124).

5.4 Reliabiliteetti ja validiteetti

Työn luotettavuuden mittaamiseksi on olemassa mittareita, jotka pohjautuvat luotettavuuskäsitteisiin. Reliabiliteetti eli tulosten pysyvyys voidaan varmistaa uusimalla koe. Validiteetista on puolestaan kyse tutkimuksen suunnittelussa ja analyysissa: mitataanko tutkimuksessa oikeita asioita ja tehdäänkö johtopäätökset syy-seuraussuhteista oikein. (Kananen 2014, 145-147, 150-152.) Tässä tutkimuksessa näin parhaaksi luotettavuuden mittaamisen kriteeriksi vahvistamisen. Haastateltavat saivat lukea ja vahvistaa analyysin tutkimustuloksista ennen opinnäytetyön julkistamista. Tällä tavoin halusin varmistua siitä, että olen ymmärtänyt tutkittavien ajatuksia ja tarkoitusperiä oikein. (ks. Kananen 2014, 145-147, 150-152.)

5.5 Tutkimusetiikka

Tässä opinnäytetyössä tutkimuseettiset käytännöt huomioitiin työn jokaisessa vaiheessa; työnsuunnittelusta tulosten raportointiin. Opinnäytetyössä noudatettiin hyvää tieteellistä tutkimuskäytäntöä käyttämällä sopivia ja yleisesti hyväksyttäviä tiedonkeruu- ja tutkimusmenetelmiä. Opinnäytetyöni tietopohja nojasi vahvasti ja monipuolisesti ammattikirjallisuuteen ja aiempiin tutkimustuloksiin. Tutkimukseni tuotti uutta tietoa tutkittavasta ilmiöstä (ks. Vilka 2015, 26-27.) Tuloksilla tulee olemaan tilaajalle myös konkreettista hyötyä. (ks. Ojasalo ym. 2015, 48-49). Tutkimus ja tulosten raportointi pyrittiin tekemään tarkasti ja huolellisesti huomioiden rehellisyys ja kunnioitus muita tutkijoita ja heidän tutkimuksiaan kohtaan. (ks. Vilka 2015, 27.)

Opinnäytetyön tutkimukseen osallistuvien tunnistamattomuus ja henkilötietojen yksityisyys taattiin siten, ettei analyysitekstistä voisi tunnistaa tutkimukseen osallistuvia henkilöitä. Täysin anonymisti tätä opinnäytetyötä ei ollut tarkoitus tehdä, sillä taustatietoina kysyin haastateltavalta iän, sukupuolen, nykyisestä työtilanteesta, vapaaehtoistyöstä, sekä yhdistys- ja järjestötoiminnasta. Haastateltavat saivat ennen haastattelua vielä kerrata kirjallisen tiivistelmän avulla, mitä tutkimukseen lupautuminen käytännössä tarkoitti: mistä tutkimuksessa oli kyse, mitä sillä tavoiteltiin ja mikä oli haastateltavan rooli. (ks. Ojasalo ym. 2015, 48-49; Saaranen-Kauppinen ym. 2006.)

6 TUTKIMUSTULOKSET

Kaikki kuusi haastateltavaa olivat työskennelleet Mummon Kammarin kesätyöntekijöinä aikavälillä 2016-2019. Haastateltavista kaksi kertoi olleensa Mummon Kammarin kesätyöntekijänä kahden kesän ajan. Haastateltavat olivat iältään 18-26- vuotiaita naisia ja miehiä. Haastateltavat olivat työssäkäyvä, työnhakija ja opiskelijoita. Opiske-

lijoista kolme neljästä oli opintojen ohella töissä. Haastatteluhetkellä kaksi haastateltavaa oli yhdistyksessä- tai järjestössä mukana tai teki sitä kautta vapaaehtoistyötä. Yksi haastateltavista teki vapaaehtoistyötä, mutta ei minkään yhdistyksen tai järjestön kautta. Muut haastateltavat eivät tehneet vapaaehtoistyötä tai olleet yhdistys- tai järjestötoiminnassa mukana haastatteluhetkellä. Kävimme jokaisen haastateltavan kanssa haastattelurungon teemat läpi. Aineiston tutkimustuloksia tarkastellaan haastattelurungossa mainittujen teemojen mukaan.

6.1 Kesätyön vaikutukset jatkotyöllisyyteen

Haastatteluissa lähdin liikkeelle ensimmäiseksi työllisyysysteemasta, koska voisi kuvitella, että on helpompi kertoa aiemmista työkokemuksista ja Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista kuin kertoa heti alkuun vapaaehtoistyöstä, yhdistys- tai järjestötoimintaan osallistumisesta ja kesätyön vaikutuksista niihin. Ajattelin, että työllisyys-teema virittää keskustelulle ja siitä teemasta on helpoin lähteä liikkeelle. Kun keskustelu olisi saatu hyvään vauhtiin selkeällä teemalla, niin voisi siirtyä haastavimpiin teemoihin.

Haastateltavat kertoivat ensin aiemmista kesä- ja muista työkokemuksistaan, jotta ennen Mummon Kammarin kesätyötä ja sen jälkeistä työllistymistä voitaisiin tarkastella ja verrata. Kaikilla haastateltavilla oli työkokemusta ennen Mummon Kammarin kesätyötä. Työkokemusta oli kertynyt muun muassa henkilökohtaisena avustajana, kerho-ohjaajana, sairaanhoitajana, kotihoidon ja vanhustyön työtehtävistä, päiväkodista ja kehitysvammaisten parissa työskentelystä. Ennen Mummon Kammarin kesätyötä työkokemusta löytyi myös esimerkiksi myynnin- ja kaupan alalta, tilitoimistosta, siivous- ja työmaatoimista ja viheralan työtehtävistä. Työtehtävien kesto vaihteli kuukaudesta kahteen vuoteen. Haastateltavista kaksi koki Mummon Kammarin kesätyön ensimmäiseksi kesätyökseen. Kysyttäessä aiempaa kesätyökokemusta ennen Mummon Kammarin kesätyötä, mies- ja naispuoleiset henkilöt kommentoivat asiaa seuraavalla tavalla:

”Ei oikeastaan, että ei mitään mainittavaa, että Mummon Kammarin [kesätyö] oli semmoinen niinku ensimmäinen merkittävä kesätyökokemus.” (M26)

”Noh tuo [kesätyö] oli itseasiassa mun ensimmäinen tai, että mä olin niinku silloin ollut - - siis kerhonohtajana silleen muutaman kuukauden, mutta ei ollut silleen muuta semmosta oikeeta työtä.” (N19)

Yllättävää yllä olevissa kommentteissa oli nuorten antama merkitys Mummon Kammarin kesätyölle; nämä nuoret kokivat Mummon Kammarin kesätyön ensimmäisenä ”oikeana” tai virallisena kesätyönään, vaikka työkokemusta oli kertynyt muistakin työtehtävistä. Se kertoo minusta Mummon Kammarin kesätyön tärkeydestä ja merkityksestä, jonka nuoret olivat sille antaneet.

Aineistosta ilmeni kahdenlaisia työllisyyskatsantoja: tilanne, jossa nuori oli työllistynyt Mummon Kammarin kesätyön jälkeen ja tilanne, jossa nuori ei ollut työllistynyt kesätyön jälkeen. Ne haastateltavat, jotka olivat työllistyneet Mummon Kammarin kesätyön jälkeen, korostivat kesätyön roolin merkitystä ja hyödyllisyyttä seuraavan työpaikan saamisessa. Haastatteluissa tuli ilmi, että neljä haastateltavaa kuudesta koki Mummon Kammarin kesätyöllä olleen vaikutusta seuraavan työpaikan saamisessa. Nämä kesätyöntekijät kokivat, että Mummon Kammarin kesätyökokemus edesauttoi työllistymistä seuraavaan työpaikkaan.

Haastateltavat kertoivat työllistyneensä Mummon Kammarin kesätyön jälkeen ikäihmisten kuljetusohjaus- ja vanhustyöhön, kehitysvamma- ja erityislapsityöhön, lastenohjaajaksi, tutkijaksi ja nuorisotyöntekijäksi. Työssä käyvä haastateltava painotti Mummon Kammarin kesätyöllä olleen perustavanlaatuinen merkitys hänen työllisyyteensä, sillä hän oli ollut melkein yhtäjaksoisesti töissä kesätyön jälkeen ja kesätyö ohjasi hänen työllistymistään sille alalle ja siihen työpaikkaan, missä hän sillä hetkellä työskenteli. Haastateltava kuvaili työuraansa jatkumona, missä Mummon Kammarin kesätyö oli hänen työuransa aloituspiste, minkä päälle muut työkokemukset olivat rakentuneet. Haastateltava kommentoi asiaa seuraavanlaisesti:

”-- jos tosiaan ajattelee esimerkiksi, että niin kuin työuran näkökulmasta, niin ehkä käytännön työura aikalailla niin kuin rakentui sille. Esimerkiksi, jos mä ajattelen niinku mun työuraa semmosena niinku jatkumona, niin se periaatteessa niinku rakentuu Mummon Kammarin kesätyölle --.” (M26)

Tutkimukseen valikoitui myös haastateltavia, joilla ei ollut Mummon Kammarin kesätyön jälkeen työkokemusta tai eivät kokeneet Mummon Kammarin kesätyöllä olleen vaikutusta seuraavaa työpaikkaa ajatellen. He soveltuivat tutkimukseen vapaaehtois-työ- tai järjestöaktiivisuuden tai osallisuuden kokemusten takia. Nämäkin nuoret kumminkin kokivat Mummon Kammarin kesätyökokemuksen tärkeäksi ja hyödylliseksi tulevaisuuden työpaikkoja ajatellen. Toinen näistä työntekijöistä oli suoraan jatkanut opintojaan kesätyön jälkeen ja toinen ei kokenut, että kesätyöllä olisi ollut suoraa merkitystä opintojen oheisen työpaikan saamisessa. Kyseinen haastateltava kumminkin mainitsi, että sillä saattoi olla jotain merkitystä, kun Mummon Kammarin toiminta on osa seurakuntien toimintaa.

Kaikki haastateltavat kokivat Mummon Kammarin kesätyön merkityksellisenä työkokemuksen kerryttämisessä. Kolme haastateltavaa nosti esiin näkökulman Mummon Kammarin kesätyön tärkeydestä, varsinkin työuran alkuvaiheessa, kun työkokemusta ei ole ehtinyt kertyä paljoa. Yksi haastateltava mainitsi vielä Mummon Kammarin kesätyöpaikan saamisen merkityksen varsinkin kun, ensimmäisiin työpaikkoihin on erityisen haastavaa päästä töihin. Saks & Ashforth (1997) mukaan nuoret saavat kesätyöstä ensimmäistä kosketuspintaa työelämään (ks. Airila ym. 2018, 37). Tämä asia tuli myös tutkimuksessani ilmi. Haastateltavat kommentoivat asiaa seuraavasti:

”Joo no siis mulle ainakin, musta tuntuu et siitä [kesätyöstä] oli tosi paljon hyötyä, just kun ei mulla oikein ollut mitään ennen sitä paitsi se kerho [työpaikka] --.” (N19)

” -- kun taas ku tässä työuran alkuvaiheessa, kun niitä ensimmäisiä työpaikkoja on niin vaikee saada, niin se että, tavallaan täältä sai niinku se oli semmonen, et tosi tärkeä siis siinä uran alkuvaiheessa kyllä.” (N22)

Haastateltavien kommenteista voidaan vetää joitakin yhtymäkohtia Juvosen (2016) tekemään tutkimukseen, jossa nuoret kokivat, että kesätyöpaikkoja on liian vähän ja niiden saaminen on vaikeaa. Ensimmäiset työpaikat ovat yleensä nuorten kohdalla kesätöitä, niin kuin haastateltava ylläolevassa kommentissa mainitsee. Tutkimuksestani tuli myös ilmi, että Mummon Kammarin kesätyö oli merkityksellinen, vaikka se olikin lyhyt työjakso.

Yksi haastateltava mainitsi, että häntä kiinnosti Mummon Kammarin muut palkalliset työpaikat ja hänen aikomuksenaan oli hakea avoimena ollutta Mummon Kammarin työpaikkaa, mutta ei sitten pystynytään opintojen ja toisen määräaikaisen työsuhteen vuoksi. Haastateltava mainitsi, että voisi hakea tulevaisuudessa Mummon Kammarille töihin elämäntilanteen salliessa. Toinen haastateltava tulisi mielellään uudestaan Mummon Kammarille kesätöihin. Tästä voi päätellä, että kyseiset nuoret tykkäsivät toimia kesätyöntekijöinä ja saivat positiivisia työelämäkokemuksia. Mummon Kammarin nähtiin selvästi hyvänä työnantajana ja työtehtävät mielenkiintoisina myös tulevaisuuden uran kannalta, koska nuoret tulisivat mielellään uudestaan töihin Mummon Kammarille.

Kaikki työntekijät olivat samaa mieltä, että Mummon Kammarin kesätyökokemus on hyödyllinen: se oli jo edesauttanut työllistymisessä tai nuoret kokivat, että siitä tulee olemaan iso hyöty tulevaisuuden työpaikkoihin hakiessa. Vastuullinen kesäduuni- ja opinnäytetyöni tutkimuksista voidaan päätellä jotakin nuorten kesätyökokemuksien vaikuttavuudesta. Vastuullinen kesäduuni- tutkimuksessa (2018) 83% vastaajista uskoi kesätyön parantavan työllisyysmahdollisuuksia, kun taas tämän opinnäytetyön tutkimuksesta selvisi, että kaikki kuusi vastaajaa pitivät kesätyön merkitystä jatkotyöllisyyden kannalta hyödyllisenä. Vaikka tähän opinnäytetyöhön valikoitui sellaisia henkilöitä, joilla kesätyö oli vaikuttanut jatkotyöllistymiseen tai uskoon sen vaikutuksesta tulevaisuudessa, niin näistä tutkimuksista voi kuitenkin päätellä kesätyön merkityksestä nuorille.

” No siis joo. Oli kyllä tai just musta tuntuu, et toi oli kuitenkin semmonen niinku vastuullisin ja tuommonen niinku.. tavallaan en mä nyt tiedä, mutta

ehkä toistenkin ihmisten silmissä tavallaan arvostetuin tai semmonen niinku asia mitä mä oon tavallaan tehnyt --.” (N19)

”-- ja sitten mä uskon, että se on ihan sellainen arvostettava työkokemus sitten kun kertoo, että on niinku halunnut hakeutua sellaiseen ja sitten, että on myös pitänyt siitä, niin kyllä mä uskon, että se on ihan sellainen arvostettava muidenkin mielestä.” (N18)

Nuoret näkivät Mummon Kammarin kesätyön merkityksellisenä ja tärkeänä työnä. He kokivat kesätyön antaneen työkokemusta, mikä on Mummon Kammarin yksi tavoite kesätyöpaikkojen järjestämisessä. Helven (2012, 12, 29, 39, 65) mukaan muun muassa pitkäaikaistyöttömyys vaikeuttaa nuorten kiinnittymistä yhteiskuntaan ja täten kansalaisiksi kasvamista. Töitä on vaikeampi saada työkokemuksen ja työelämävalmiuksien puuttuessa. Mummon Kammarin kesätyö tarjoaa nuorille työkokemusta ja mahdollisuuden oppia työelämätaitoja, jotta nuorella olisi helpompi jatkossa työllistyä, eikä nuori syrjäytyisi tai jäisi pitkäaikaistyöttömäksi. Niin kuin aiemmin selvisi, että yksi haastateltava on ollut Mummon Kammarin kesätyön jälkeen yhtäjaksoisesti töissä. Tällaisella lyhyellä, mutta merkityksellisellä kesätyöjaksolla voi olla iso vaikutus nuorten työllistymisessä ja työuran jatkumisessa.

6.2 Kesätyön seuraukset yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen

Ennen kuin aloin käsitellä kesätyön vaikutuksia yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen, halusin tietää, olivatko nuoret olleet aktiivisia yhdistys- ja järjestö saralla ennen Mummon Kammarin kesätöitä. Kävi ilmi, että jokainen haastateltavani kesätyöntekijä oli ollut jollain tavalla yhdistys- tai järjestötyössä mukana joko palkallisena, osallisena tai vapaaehtoistyöntekijänä. Opiskelijoista kaksi kertoi olleensa oman opiskelijakuntansa ainejärjestöjen toiminnoissa mukana. Toinen näistä opiskelijoista kertoi olleensa lapsesta lähtien partion toiminnassa mukana; ensin osallisena ja myöhemmin vapaaehtoistyöntekijänä muun muassa ohjaajana. Opiskelujen alettua haastateltava jättäytyi tästä toiminnasta pois. Mieleen heräsi kysymys siitä, ovatko Mummon Kammarin ke-

sätyöntekijät yleensä jo valmiiksi aktiivisia? Hakeeko yhdistyksiin- ja järjestöihin töihin pääosion aktiiviset nuoret vai onko nuoren aktiivisella taustalla vaikutusta Mummon Kammarin kesätyöntekijävalinnassa?

Eräs nuori kertoi olleensa kaksi vuotta töissä kansainvälisesti tunnetussa avustusjärjestössä, kun taas toinen nuori mainitsi, että oli ensin tunnetussa lasten- ja nuorten järjestössä osallistujana, jonka jälkeen sai järjestöstä kesätöitä. Yksi nuori mainitsi ripikoulun jälkeen kiinnostuneensa evankelis-luterilaisen kirkon kansainvälisen tahon nuorten toiminnasta. Tämä nuori kertoi, että tämän kyseisen seurain parlamentissa hänellä on mahdollisuus vaikuttaa seurain nuorten toimintaan sekä leirien suunnitteluun ja toteutukseen. Eräs nuori kertoi tehneensä vapaaehtoistyötä seurakunnan kautta, jossa hän työskenteli nuorten parissa jalkautumistyössä esimerkiksi vappuna ja koulujen päättämispäivinä.

Kaksi haastateltavista jatkoi Mummon Kammarin kesätyön jälkeen vapaaehtoistyötä samoissa työtehtävissä mitä ennen kesätyön alkua. Tutkimuksesta myös selvisi, että he aloittivat tai heillä oli aikomuksena aloittaa uusia vapaaehtoistyötehtäviä. Nuoret mainitsivat näistä esimerkkeinä kirkon järjestämän tapahtuman suunnitteluryhmässä toimiminen, vapaaehtoistyökeikkojen tekeminen sitä tarjoavien verkkosivujen kautta ja muut seurakunnan vapaaehtoistyötehtävät. Nämä kyseiset nuoret olivat olleet aktiivisia yhdistys- ja järjestötoiminnassa jo ennen Mummon Kammarin kesätyötä, mutta kesätyö innosti nuoria laajentamaan vapaaehtoistyön tekoa sellaisiin elämän osa-alueisiin, joista heillä ei ollut ennen kesätyötä kokemusta. Nuoret mainitsivat esimerkiksi seurakunnan vapaaehtoistyöt ja ikäihmisten auttamistehtävät.

Mummon Kammarin kesätyöllä oli myös yllättäviä vaikutuksia, kun yksi kesätyöntekijä oli alkanut Mummon Kammarin kesätyön jälkeen itsenäisesti ja säännöllisesti auttamaan ikäihmistä ilman minkään järjestön tai yhdistyksen tukea. Omien Mummon Kammarin kesätyökokemusten innoittamana nuori rohkaistui ottamaan kontaktia enemmän ikäihmisiin. Oman toiminnan ja aktiivisuuden kautta tästä syntyi ihmissuhde, jonka tarkoituksena oli kumminkin auttaa ikäihmistä esimerkiksi koiran ulkoiluttamisessa. Miespuolinen henkilö kommentoi asiaa seuraavasti:

”Ihan kadulta mennyt juttelemaan, [ikäihminen] ollut rollaattorin kanssa istumassa ja mennä vaan puhumaan ja siitä sitten lähtenyt semmonen ihmishuone muodostumaan.” (M24)

”No joo, et kyllä se [kesätyö] madalsi sitä kynnystä etenkin mennä juttelemaan ihmisille, kun sai sitä käsitystä, kuinka paljon yksinäisiä vanhuksia Suomessa on --.” (M24)

Tulkitsen, että kyseisen nuoren kohdalla kesätyö antoi itsevarmuutta ottaa helpommin kontaktia muihin ihmisiin, erityisesti ikäihmisiin omien vanhustyökokemusten takia. Kaksi muuta haastateltavaa kertoivat, etteivät olleet tehneet vapaaehtoistyötä tai osallistuneet järjestö- tai yhdistystoimintaan Mummon Kammarin kesätyön jälkeen. Yksi haastateltava ei kokenut tehneensä isommin vapaaehtoistyötä tai muuta Mummon Kammarin kesätyön jälkeen, mutta hän mainitsi kiinnostuksena lisääntyneen vapaaehtoistyötä kohtaan kesätyön vuoksi. Hän kumminkin muisti olleensa Mummon Kammarin pyytämänä vapaaehtoisena joulutapahtumassa. Haastateltava kertoi osallistuvansa mielellään keikkaluontoiseen vapaaehtoistyöhön, jos sattui olemaan vapaalla silloin. Haastateltava kommentoi asiaa näin:

”No en isommin, mutta se ajatus [vapaaehtoistyöstä] on vahvemmin elämässä, että se on kuitenkin vahvistunut suhteessa siihen, mitä se oli ennen kesätyötä --.” (M26)

Mummon Kammarin kesätyö on tulkintani mukaan ollut vaikutusta kahden haastateltavan vapaaehtoistyöhön, järjestö- ja yhdistysaktiivisuuteen sekä yhden haastateltavan omaehtoiseen vapaaehtoistoimintaan. Kolme muuta haastateltavaa eivät olleet aloittaneet Mummon Kammarin kesätyön jälkeen vapaaehtoistyötä, yhdistys- tai järjestötoimintaa, mutta kesätyö oli selvästi lisännyt kiinnostusta tehdä ja osallistua sellaisiin jatkossa, varsinkin Mummon Kammarin vapaaehtoistyö kiinnosti nuoria suuresti.

6.2.1 Kiinnostus Mummon Kammarin vapaaehtoistyöhön

Kesätyöntekijöillä on mahdollisuus halutessaan jatkaa vapaaehtoisina kesätyöjakson jälkeen. Haastatteluista kävi ilmi, että nuoret eivät olleet jatkaneet kesätyön jälkeen Mummon Kammarin vapaaehtoistyöntekijöinä, lukuun ottamatta edellä mainitun kesätyöntekijän vapaaehtoistyökeikkaa Mummon Kammarille. Haastatteluista kuitenkin selvisi, että lähes jokaista haastateltavaa kiinnosti osallistua Mummon Kammarin toimintaan vapaaehtoisena. Kesätyön annista ja vaikutuksista vapaaehtoistyön tekoon kertoo sekin, että kaksi haastateltavaa harkitsi hakemista Mummon Kammarin vapaaehtoiseksi, jotta voisi tavata ja kysellä kuulumisia kesätyössä tutustumiltansa ikäihmisiltä. Kahden haastateltavan aikomuksena oli aloittaa Mummon Kammarissa vapaaehtoisina. Haastateltavat kommentoivat kiinnostustaan Mummon Kammarin vapaaehtoistoimintaan seuraavasti:

”-- oon kyllä siis miettinyt, että tulisin nimenomaan [Mummon Kammarin] vapaaehtoistoimintaan mukaan.” (N22)

”Kyllä kiinnostaa varsinkin se, että kun koki hyvin merkittävänä ja tärkeänä työnä [kesätyön] - -” (M26)

”-- oon siis ihan miettinyt muutenkin nyt varsinkin, kun tänne tuli, että jos edes jotenkin pienimuotoisesti, että edes kerran kuussa vois käydä jonkun luona, koska se on niin pieni asia kumminkin.” (N23)

”-- kyllä se on semmonen niinku että haluais tukea ja tänne mieluusti tulisin kyllä uudelleen kesätöihin tai sitten just vapaaehtoistyöhön, että arvostan tosi paljon, et tällainen niinku on --.” (N18)

Esteiksi vapaaehtoistyön aloittamiseen nuoret mainitsivat muun muassa kiireisen elämäntilanteen, opiskelut ja työt. Yksi nuori kertoi, ettei halunnut lupautua vapaaehtoistyöhön, jos ei sitten pääsisikään tekemään sitä säännöllisesti. Myös toinen haastateltava otti esiin näkökulman, ettei pystyisi tekemään Mummon Kammarin vapaaehtoistyötä työn systemaattisuuden ja säännöllisyyden takia. Luulen, että nuoret tarkoittivat

tällä säännöllisellä vapaaehtoistyöllä juuri Mummon Kammarin omaystävätoimintaa, jossa ikäihminen ja vapaaehtoinen tapaavat säännöllisesti. Mummon Kammarissa on kuitenkin paljon muitakin vapaaehtoistyön muotoja, joihin voi osallistua esimerkiksi kertaluontoisesti tai siten miten vapaaehtoiselle itselle sopii.

Vaikka yli puolet haastateltavista eivät olleet kesätyön jälkeen osallistuneet vapaaehtoistyöhön tai järjestö- ja yhdistystoimintaan, niin tulkitsin teksteistä, ettei syyt olleet haluttomuudessa, vaan ennemminkin nuorten kiireisissä elämäntilanteissa. Vapaaehtoistyöhön kuuluu aiemmin mainittujen Kuusiston ja Pessin (2012, 173-174) mukaan omaehtoinen osallistuminen ja joustavuus: nuori voi osallistua, jos aikaa ja jaksamista on. Mummon Kammarin kesätyöllä ei siis ollut suoranaista vaikutusta aktiiviseen kansalaisuuteen opinnäytetyössä rajatun osallistumisen näkökulmasta, mutta kesätyö oli selvästi lisännyt kiinnostusta vapaaehtoistyötä sekä järjestö- ja yhdistystoimintaa kohtaan. Nuoria kiinnosti vapaaehtoistyön tekeminen, erityisesti Mummon Kammarin vapaaehtoistyö nähtiin mielenkiintoisena.

Uskon, että positiivisilla ja merkityksellisillä Mummon Kammarin kesätyökokemuksilla on ollut vaikutusta nuorten kiinnostuksen lisääntymiseen järjestö- ja yhdistystoimintaa kohtaan. Kesätyöntekijänä nuori näkee, millaista Mummon Kammarin vapaaehtoistyö on. Olen sitä mieltä, että tämä selittää nuorten kiinnostuksen lisääntymisen Mummon Kammarin vapaaehtoistyötä kohtaan. Kesätyöllä oli selvästi vaikutusta aktiiviseen kansalaisuuden muodostumiseen osallisuuden edistämisen sekä vaikuttamishalun lisääntymisen näkökulmista. Osallisuuden tärkeydestä kansalaiseksi kehittymisessä kirjoitti myös Niemelä (2012, 64-65), joka mainitsi osallistumisen ja vaikuttamisen pohjautuvan ja rakentuvan yksinomaan osallisuuden kokemuksille.

6.3 Halu osallistua ja vaikuttaa

Mäkelän ja Peltosen (2012, 18) mukaan aktiivinen kansalainen on kiinnostunut, haluaa vaikuttaa ja osallistua omalla toiminnalla yhteisiin asioihin. Melkein jokainen kesätyöntekijä koki kesätyön herättäneen kiinnostuksen tai halun vaikuttaa yhteiskunnallisesti. Kesätyökokemusten takia nuoret kokivat tärkeänä erityisesti ikäihmisten asemaan ja oikeuksiin vaikuttamisen. Niin kuin eräs nuori mainitsi, että vanhusten asiat tulivat itselle paljon lähemmäksi kesätyön jälkeen. Puolet haastateltavista haluaisi vaikuttaa ikäihmisten elinoloihin erityisesti opinnoista valmistuttuaan. Eräs haastateltava koki, että ammatillisessa asemassa hän pystyisi vaikuttamaan paremmin ja kommentoi asiaa seuraavanlaisesti:

”-- ehkä on sitten mahdollisuus tulevaisuudessa päästä myös sit vaikuttaa niihin asioihin varsinkin just, kun on nähnyt niin läheltä vanhustenhoidon ja muun niin niin sitten haluais ehkä ottaa kantaa niihin sit varsinkin tulevaisuudessa, kun siihen oikeesti niinku kunnollinen mahdollisuuskin.” (N23)

Yksi nuori painotti kesätyön parhaana antina olleen osallistumis- ja vaikuttamishalun heräämisen, kun kesätyössä havahtui ikäihmisten yksinäisyyden ongelmallisuuteen ja yleisesti vanhusten asemaan yhteiskunnassa. Nuoret mainitsivat vaikuttamismenetelmikseen esimerkiksi äänestämisen ja kansalaisaloitteisiin osallistumisen. Eräs nuori mainitsi Mummon Kammarin kesätyöllä olevan vaikutusta puolueen valintaan, jos hän tulevaisuudessa alkaisi puolueaktiiviksi. Puolueen pitäisi ajaa vanhusten asioita. Puolet haastateltavista koki kiinnostuneensa enemmän yhteiskunnallisista asioista ja seuraavansa niitä herkemmin tiedotusvälineistä Mummon Kammarin kesätyökokemusten jälkeen. Haastateltava kommentoi kiinnostusta yhteiskunnallisten asioiden seuraamisen seuraavanlaisesti:

”Kyl mä ainakin koen et tietyllä tavalla nyt niinku seuraa ehkä tarkemmin esimerkiksi tuota niin kuin yhteiskunnallista päätöksentekoa ja miten se heijastuu sitten tota niihin omiin käytännön kokemuksiin siitä, mikä vanhusten ja ikäihmisten tilanne tällä hetkellä on - -.” (M26)

Kiilakosken & Gretschelein (2012, 23-24) mukaan nuorten yksilötason vaikuttamismahdollisuuksia olisi tarpeen lisätä. Mummon Kammarin kesätyössä ainakin haastateltavat nuoret kokivat pystyvänsä vaikuttamaan ikäihmisten elämään positiivisesti omalla toiminnallaan. Grönlund & Pessi (2008, 127) ja Kostainen ja Lumiaro (2018, 6-7) ovat yhtä mieltä siitä, että vapaaehtoistyö edesauttaa aktiivisen kansalaisuuden muodostumista nuorten kohdalla. Nuoren käsitys asioihin vaikuttamisesta vahvistuu, kun hän huomaa työnsä konkreettiset tulokset. Mummon Kammarin kesätyö voidaan rinnastaa vapaaehtoistyöhön. Kesätyö on selvästi vaikuttanut nuorten kiinnostukseen vaikuttaa yhteiskunnallisesti esimerkiksi ammattiaseman, kansalaisaloitteiden, äänestämisen, puoluetoiminnan, vapaaehtoistyön tai yhdistys- ja järjestötoiminnan kautta.

6.3.1 Osallisuus ja Mummon Kammarin verkostot

Aktiiviseen kansalaisuuteen liittyy olennaisesti osallisuuden kokeminen; henkilö kokee olevansa osa yhteisöä, jota taas osallistuminen puolestaan vahvistaa (Nivala & Ryyänen 2013, 19-20, 24). Kysyin haastateltavilta, miten he kokivat osallisuuden Mummon Kammarin kesätyössä. Käsitteen selventämiseksi kerroin haastateltaville, että osallisuus voidaan määritellä tunteena, että on osa yhteisöä, voi vaikuttaa omalla toiminnalla tai osallistua mielekkäällä tavalla (Yeung 2002, 87). Tutkimuksessa kävi ilmi, että kaikki haastateltavat kokivat osallisuuden kokemuksia Mummon Kammarin kesätyöntekijöinä: he kokivat, että heihin suhtauduttiin uusina työntekijöinä hyvin ja Mummon Kammarin yhteisöllisyys oli vahvaa. Mummon Kammarin yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteen merkityksestä ovat maininneet myös Jahnukainen & Tamminen (2010, 24-25, 140-141).

Kaikki haastateltavat kokivat myös, että he pystyivät omalla toiminnallaan vaikuttamaan ikäihmisten hyvinvointiin. Kaksi haastateltavaa kertoi, että he olivat konkreettisesti edesauttaneet ikäihmisten arjen sujumista. Toinen nuorista antoi sosiaali- ja terveysalan opiskelijana neuvoja liikkumiseen ja toinen nuori neuvoi, motivoi ja kannusti

ikäihmistä muuttamaan palvelukotiin esteettömän liikkumisen paranemiseksi. Jokainen nuori huomasi oman toiminnan vaikutuksen ja merkityksen kesätyössä. Nuoret kommentoivat asiaa näin:

”-- ehkä just sekin, et niin kuin arvostaa tosi pieniä asioita niin kuin Mummon Kammarissakin. Se, että et sä voi kenenkään vaik yksinäisyyttä poistaa, mutta sä voit edesauttaa sitä tosi pienillä asioilla --.” (N23)

”-- huomaa kyllä sen merkityksellisyyden sitten siinä omassa toiminnassa.” (N18)

”Ehkä se tuntu hyvältä olla niinku osallisena ja tavallaan tehdä jotenkin oma osansa sen eteen, että ihmiset vois paremmin ja kun tavallaan näki, että sillä omalla osallistumisella oli vaikutusta siihen niinku muihin ihmisiin positiivisella tavalla --.” (N22)

”Et mä koin sen hyvin tärkeeks, mut koin myös sen, että kun he [ikäihmiset] kokivat sen minun työni hyvin tärkeäksi niin se tavallaan niinku heidän kokemus siitä minun työn tärkeydestä vahvisti sitä myös itsellä.” (M26)

”Se oli tosi kiva, kun näki niittenkin vanhusten luona keitten luona kävi, ku oikeesti sillä omalla käymisellä oli väliä ja heille tärkeetä --.” (N19)

”Joo koen, että mulla on tärkeä tehtävä osana tätä koko yhteiskuntaa, jopa voisi sanoa, kun tekee jotain tuommosta työtä, josta tietää, että se auttaa ihmisiä, sellaisia ketkä sitä apua tarvii.” (M24)

Näyttäisi siltä, että ainakin Mummon Kammarin kesätyössä nuoret kokevat yksilötason vaikuttamismahdollisuuksia erityisesti ikäihmisten elämään. Valtakunnallisesti ja laajemmin nuoret kokevat pystyvänsä vaikuttamaan tulevassa ammatillisessa asemassa, mutta myös erilaisten yhteiskunnallisten vaikuttamismuotojen avulla.

Kostiainen & Lumiari (2018, 6-7) toteavat vapaaehtoistyöllä olevan iso merkitys verkostojen solmimisessa. Vaikka kesätyö ei ole sanan varsinaisessa merkityksessä vapaaehtoistyötä, niin se voidaan nähdä lähellä sitä. Mummon Kammarin verkostoteemalla halusin saada selville, kokiko kesätyöntekijä luoneensa verkostoja kesätyöjaksollansa. Mielestäni oli tärkeää käsitellä Mummon Kammarin verkostoteemaa tässä opinnäytetyössä, koska miellän verkostoitumisen yhtenä työllistymistä parantavana tekijänä. Saloniemen (2011, 12) mukaan laaja verkostoituminen on myös osa aktiivista kansalaisuutta. Verkostoitumisella on täten tärkeä rooli sekä työllisyyden edistämisessä, että aktiivisen kansalaisuuden muodostumisessa.

Mummon Kammarin verkostoja pohdittaessa, haastatteluissa ilmeni eroavaisuuksia haastateltavien välillä. Kaksi haastateltavaa mainitsi, että on käyttänyt Mummon Kammarin työntekijää suosittelijana joskus. Toinen näistä haastateltavista kertoi, ettei koe enää olevansa verkostoitunut Mummon Kammarin henkilökunnan kanssa, koska henkilöstö on ehtinyt vaihtua haastateltavan kesätyöjakson jälkeen. Haastateltava kumminkin mielsi itsensä mummonkammarilaiseksi. Hän selvästi koki yhä osallisuutta Mummon Kammarin yhteisöön. Hän kertoi asiasta näin:

”En mä tiä. Jotenkin mä vieläkin miellän, et mä oon mummonkammarilainen, vaikka mä en oo sen jälkeen ollut [täällä] --.” (N22)

Kolme kesätyöntekijää mainitsi, että käyttää tai voisi käyttää jatkossa Mummon Kammarin työntekijää suosittelijana. Kaksi heistä koki myös verkostoituneensa Mummon Kammarin henkilöstön kanssa sillä tavalla, että voisi olla yhteydessä heihin jatkossa, jos olisi tarvetta. Yhden nuoren mukaan hän tutustui moneen kesätyöntekijänä moneen eri ihmiseen ja kyläpaikassa vieraileville ikäihmisille sekä työntekijöille oli helppo jutella. Yksi haastateltava kertoi, ettei ole käyttänyt Mummon Kammarin työntekijää suosittelijana, eikä koe verkostoituneensa Mummon Kammarin henkilöstön kanssa sen suuremmin.

6.4 Kesätyöstä opitut tiedot ja taidot

Mummon Kammarin kesätyöstä oli nuorille monenlaisia hyötyjä esimerkiksi itsetuntemuksessa, ammatilliseen kasvussa sekä erilaisten tietojen ja taitojen oppimisessa. Suurin osa haastateltavista mainitsi, että kesätyö vahvisti minäpystyvyyden kokemista ja itseluottamusta. Nuoret painottivat työssä selviytymisen tunteen vahvistumista, sillä kesätyö oli luonteeltaan itsenäistä. Tutkimuksestani ilmeni yhteneväisiä tuloksia Vastuullinen kesäduuni-tutkimuksen (2018) kanssa, josta selvisi kesätyön vaikuttaneen nuoren minäpystyvyyden kokemiseen työssä. Haastatteluissa kaksi nuori nosti esille näkökulmia, että he tiedostivat oman minäpystyvyyden ja vastuunkannon muista ihmisistä. Toinen näistä haastateltavista mainitsi vastuunkantamisen kasvaneen, kun hänen täytyi kesätyössä hoitaa eräs ikäihmisen asia itsenäisesti. Toinen haastateltava taas puolestaan kertoi asiasta seuraavasti:

”No ainakin sen verta, että opin itsestäni, että kykenen kantaa hyvin vastuuta toisista ihmisistä ja sellaisista, jotka sitä apua tarvitsee ja sitä kanssa antamaan. Itseluottamusta kanssa niinku sain sen suhteen.” (M24)

Nuoret kertoivat, että itsetuntemuksen lisääntymisen vuoksi nuoret alkoivat myös tunnistaa omia vahvuuksia ja mielikuva itsestäkin muuttui. Haastatteluista tuli ilmi myös oma-aloitteisuuden sekä ongelmaratkaisu- ja vuorovaikutustaitojen paraneminen, kun kesätyössä tarvitsi osata työskennellä monenlaisten ihmisten kanssa. Oma-aloitteisuus- ja yhteistyötaidot ovat samoja työelämätaitoja, joita myös Helve (2012, 11-13, 19) mainitsee olevan oleellisia nuorten pärjäämisessä työelämässä. Yli puolet vastaajista koki, että he ottivat herkemmin kantaa tai toivat mielipiteitänsä esille erityisesti liittyen vanhusten asioihin. Nuoret kokivat pystyvänsä ilmaisemaan paremmin mielipiteitänsä sekä ne olivat vakuuttavampia, koska taustalla oli omia kesätyökokemuksia vanhusten arjesta ja elämästä.

Kaksi haastateltavaa mainitsi, että kesätyö antoi pätevyyttä metataidoista ja näyttöä siitä, että haastateltava osaa työskennellä ikäihmisten kanssa. Haastatteluista nousi

esille käytännön taitoja mitä nuoret oppivat kesätyöntekijöinä esimerkiksi, miten pyörätuolia käytetään sekä saivat kokemusta miten erilaisia sairauksia kohdatessa täytyy toimia. Nuori mainitsi, että pystyi hyödyntämään seuraavassa työpaikassa kesätyössä oppimiansa tietoja ja taitoja.

6.4.1 Ammatti-identiteetin muodostuminen

Kesätyö on myös ohjannut nuorten ammatillisen identiteetin muodostumista sekä ammatillista kehittymistä. Kysyin, miten nuoret näkivät itsensä ammattilaisina tai millaisiksi he halusivat ammattilaisina kehittyä (Ammatti-identiteetin rakentaminen 2019). Suurin osa mainitsi empaattisuuden ja ymmärryksen lisääntymisen muita ihmisiä kohtaan. Melkein jokainen haastateltava mainitsi myös ammattilaisena toimimisen roolin selkeytyneen ja vahvistuneen. Nuorille ammattimaisuus tarkoittaa neutraalia roolia töissä: asiakkaisiin ja vaikeisiin tilanteisiin täytyy suhtautua ammattimaisesti ja asiallisesti. Kaksi haastateltavaa mainitsi, että ikäihmisiltä saatu positiivinen palaute vahvasti kuvaa ammattilaisena; nuori kykenee suoriutumaan annetuista työtehtävistä hyvin.

Kaksi haastateltavaa mainitsi hyvän johtajuuden merkityksen tulevaisuuden ammattilaisina. Haastateltavat haluavat olla hyviä ja reiluja johtajia alaisilleen. Yksi nuori mainitsi myös tasa-arvoisen kohtelun ammattilaisena asiakkaita kohtaan. Nuoret kokivat, että näkemyksiin reilusta johtamistyylistä ja asiakkaiden tasavertaisesta kohtelusta vaikutti aiemmat työkokemukset, kuten esimerkiksi Mummon Kammarin kesätyökokemus. Heille oli tärkeää nähdä, millaista ruohonjuuritason työskentely oli, jotta voisi olla itse asiantuntijana ja johtaja parempi.

Yli puolet haastateltavista mainitsi, että Mummon Kammarin kesätyö vahvasti käsitettiin, missä haluaisi jatkossa työskennellä. Kaksi haastateltavaa mainitsi, että Mummon Kammarin kesätyö vahvasti haluaa työskennellä juuri ikäihmisten kanssa. Toinen näistä haastateltavista oli aina ajatellut, että vanhukset ovat hänen juttunsa ja kesätyö

vahvasti tätä tunnetta. Kun taas toinen haastateltava kertoi haluavansa työskennellä tulevaisuudessa juuri ikäihmisten parissa, sekä mainitsee jo sen kertovan paljon kiinnostuksesta alaa kohtaan, kun oli Mummon Kammarin työntekijänä kahdesti. Miespuolinen haastateltava kommentoi asiaa näin:

”-- just toi, että oon oppinut itsestäni, että haluan työskennellä justinsa ikäihmisten kanssa ja justinsa että hakeuduinkin vielä uudestaankin tänne kesätöihin --.” (M24)

Toiset kaksi haastateltavaa mainitsivat, että kesätyöllä on varmasti vaikutusta tulevaisuuden uraa ajatellen. Toinen näistä haastateltavista kertoi kesätyön antaneen näkökulmia siihen, mitä ehkä haluaisi tulevaisuudessa ammatikseen tehdä. Kesätyö vahvisti ammatillista käsitystä siitä, että haastateltava haluaa työskennellä tulevaisuudessa ihmisläheisessä auttamistyössä. Haastateltava kertoi näkemyksestään seuraavasti:

”- - kyllä ainakin vahvasti sitä, että haluaa just sellaisiin ehkä töihin, missä voi olla ihmisläheisesti ja auttaa ja sellasta, että varmaan hakeutuu ainakin samanlaisiin työtehtäviin mieluiten, että se toi kyllä semmoista varmuutta siitä, et mitä ehkä sitten haluaa tulevaisuudessakin tehdä.” (N18)

6.4.2 Kansalaistaitojen vahvistuminen

Halusin selvittää, miten Mummon Kammarin kesätyö oli vaikuttanut nuorten kansalaistaitojen kehittymisessä. Pohjustin nuorille kansalaistaidon määritelmää, joka voi tarkoittaa yhteiskunnassa ja jokapäiväisessä arkielämässä tarvittavia taitoja. Haastatteluissa kysyin, kokivatko haastateltavat kesätyöllä olleen jotain vaikutusta kansalaistaitojen kehittymiselle. Yksi haastateltava mainitsi kesätyön kasvattaneen häntä ihmisenä, että kansalaisena. Suurin osa haastateltavista koki, että kesätyön jälkeen ottaa toisia ihmisiä enemmän huomioon arjessa ja auttaa myös tarvittaessa. Haastatteluista kävi myös ilmi, että kesätyön jälkeen nuoret tervehtivät toisia ihmisiä enemmän sekä

kokivat, että on helpompi mennä juttelemaan ikäihmisille. Eräs haastateltava mainitsi, että kesätyö on vahvistanut ja tuonut näkyväksi erilaisia perus- ja metataitoja, joita tarvitaan sekä arkielämässä, että työelämässäkin.

Broadyn (1989) mukaan kansalaistaitojen harjoittelu rajoittuu nuorten kohdalla erityisesti nuorille suunnattuihin tahoihin kuten kouluun tai nuorisotoimeen (Aapola 2006, 11). Tutkimukseni mukaan näyttäisi siltä, että nuoret oppivat kansalaistaitoja myös esimerkiksi kesätyössä tai järjestö- ja yhdistystoiminnassa. Järjestö- ja yhdistystoiminnassa sekä vapaaehtoistyössä voi oppia sellaisia taitoja mitä voi hyödyntää jokapäiväisessä elämässä muiden auttamiseksi ja huomioimiseksi. Mummon Kammarin kesätyö voi kasvattaa nuorta niin kansalaisena kuin ihmisenäkin, niin kuin yksi haastateltava asian ilmaisi.

6.5 Muita kesätyön vaikutuksia

Yli puolet vastaajista kertoi kesätyöllä olleen vaikutusta opintoihin. Kaksi haastateltavaa kertoi saavansa hyväksi luettua kursseja tai kirjoitettua kurssitehtävien esseisiin omista kokemuksista Mummon Kammarin kesätyöntekijöinä. Yksi haastateltava kertoi, että kesätyö vaikutti siihen, mihin hän lähti opinnoissaan suuntautumaan. Toinen haastateltava mainitsi, että kesätyöllä on vaikutusta siihen, mitä aikoo lähteä jatkossa opiskelemaan. Tutkimuksesta tuli myös ilmi, että alaa opiskeleville oli tärkeää nähdä, millaista vanhustyö oli ruohonjuuritasolla ja saada siitä kokemusta.

Kokonaisuudessa kesätyöllä oli monenlaisia vaikutuksia eri asioihin haastateltavien elämässä. Kesätyössä oppi monenlaista; se antoi muun muassa uusia näkökulmia elämään ja ajattelutapoihin. Yli puolet nuorista nosti esille näkökulman nuorten roolista ja merkityksestä ikäihmisten parissa tehtävässä työssä. Yksi nuori kertoi, että oli saanut ikäihmiseltä positiivista palautetta nuorista työntekijöistä. Tutkimuksesta nousi myös kysymys, miten Mummon Kammarin toimintaa saataisiin markkinoitua paremmin erityisesti nuorille.

7 ARVIOINTI

Tässä opinnäytetyössä tulosten luotettavuus varmistettiin tutkimuksen huolellisella suunnittelulla ja arvioimalla työn laatua (ks. Kananen 2014, 145). Eskola ja Suoranta (2000, 208, 210) painottavat tutkijan roolia ja merkitystä työn luotettavuuden arvioinnissa: laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida tarkastelemalla tutkijan valintoja, tekoja ja ratkaisuja tutkimuksen jokaisessa vaiheessa. Luotettavuus pohjautuu tutkijaan ja hänen rehellisyyteensä. (ks. Vilkka 2015, 126.) Arvioin tutkimusta ja tehtyjä valintoja tutkimusasetelmassa sekä yhteenvedossa. Prosessiarviointimenetelmällä arvioin tutkimusprosessia ja SWOT-analyysimenetelmällä tutkimuksen positiivisia sekä negatiivisia puolia opinnäytetyösuunnitelman pohjalta.

7.1 Prosessiarviointi

Prosessiarviointi on itsearviointiin ja oppimiskokemusten reflektointiin perustuva arviointitapa toiminnan analysoinnissa. Prosessiarviointi on luonteeltaan formatiivista: tarkoituksena on tarkastella työn toteuttamiseen liittyviä näkemyksiä. Prosessievaluatio sopii mielestäni hyvin opinnäytetyön arvioinnin välineeksi, sillä arviointia tehdään koko prosessin ajan systemaattisesti sekä samalla mahdollistaa oppimisen. (Sepänen-Järvelä 2004, 19, 23.)

Kirjoitin koko opinnäytetyöprosessin ajan oppimispäiväkirjaa. Oppimispäiväkirjaan kirjoitin ensin vapaamuotoisesti mitä olin saanut aikaiseksi kirjoittamiseen varattuina päivinä. Muutin kirjoittamistapaa aluksi enemmän strukturoidumpaan suuntaan. Keksinkin opinnäytetyön tarkoitusta ajavia kysymyksiä, joihin vastasin oppimispäiväkirjassa.

Oppimispäiväkirjan kysymyksiä olivat:

1. Mitä minun oli suunnitteilla tehdä?
2. Mitä sain aikaiseksi tänään?
3. Mitä uutta oivalsin?
4. Mistä etsin tietoa ja mitä tietoa löysin?
5. Miten tämänpäiväinen toiminta vei minua kohti opinnäytetyön päämääriä?
6. Jotain yllättävää tai negatiivista?

Strukturoidut kysymykset helpottivat kirjoittamista aluksi. Dokumentointi muuttui projektin loppua kohden vapaamuotoisemmaksi, sillä en nähnyt tarpeelliseksi vastata kaikkiin ylläoleviin kysymyksiin joka kerta, vaan huomasin vapaamman kirjoittamisen vastaavan tarkoitusperiäni paremmin. Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen edesauttoi oppimista, mutta myös toimi suunnannäyttäjänä. Mielestäni prosessia oli helpompi seurata ja täten tarvittaessa muuttaa suuntaa tarkoitusperiä vastaaviksi.

7.2 SWOT-analyysi

Tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseksi olin pohtinut riskien hallintaa työn suunnittelu- ja toteutusvaiheissa (ks. Kananen 2014, 151). Olin aiemmin tehnyt nelikenttäanalyysija (SWOT), joten arviointimenetelmänä se oli minulle tuttu entuudestaan. Käytin tässä opinnäytetyössä väliarvioinnissa nelikenttäanalyysia opinnäytetyön prosessista ja tuotoksesta. Lähetin tilaajalle ensin luettavaksi opinnäytetyösuunnitelmani, minkä pohjalta kävimme keskustelua ja pohdimme vastauksia nelikenttäanalyysiin.

Nelikenttäanalyysia käytetään usein yritysmaailmassa, mutta se sitä voi käyttää myös erityyppisissä organisaatioissa. Mielestäni nelikenttäanalyysi sopii sovellettuna opin-

näytetyön väliarviointiin hyvin, koska siinä voidaan tarkastella myös esimerkiksi tuotetta. Analyysin nelikenttä koostuu kirjaimista SWOT, jotka tulevat englanninkielen sanoista S=strengths, W=weaknesses, O=opportunities ja T=threats. (ks. Suomen Riskienhallintayhdistys 2019.)

STRENGTHS (vahvuudet)

WEAKNESSES (heikkoudet)

<ul style="list-style-type: none"> -Selkeä tarve työlle -Aiempaa tietopohjaa haettu laajasti -Suunnitelmallisuus ja valmistautuminen näkyy opinnäytetyösuunnitelmassa -Uutuusarvo, uutta teoriaa -Hyödyttää konkreettisesti tilaajaa -Tutkimusmenetelmä selkeä ja tiedossa 	<ul style="list-style-type: none"> -Pohdintoja aiheen laajuudesta: onko aihe aktiivisen kansalaisuuden, työllistymisen ja opintojen suhteen liian laaja opinnäytetyötä ajatellen? -Aiempaa tietopohjaa Mummon Kammarin kesätyöstä ei ole, mitä voisi hyödyntää
<ul style="list-style-type: none"> -Teorian puuttumisen takia mahdollisuus haastatella kesätyön taustoista Mummon Kammarin työntekijää -Tutkimuksen supistaminen koskemaan ainoastaan nuorten aktiivista kansalaisuutta ja työllistymistä -Tietoa mahdollisuus saada monipuolisesti -Muiden inspiroiminen tekemään Mummon Kammarin kesätyöstä lopputöitä ja tutkimuksia -Konkreettinen ja hyödyllinen tuotos tilaajan käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> -Menetelmäosaamisen käyttö ja tutkittavien määrä suppea: kärsiikö tutkimuksen luotettavuus? -Aiheessa pysyminen -Tietosuojaan liittyvät kysymykset -Näkökulmien synkronointi isommaksi kokonaisuudeksi

OPPORTUNITIES (mahdollisuudet)

THREATS (uhat)

8 YHTEENVETO

Uskon saaneeni kerättyä ja koottua tutkimuskysymykseeni vastaukset. Tutkimuskysymykseni oli: ”Millaisia vaikutuksia Mummon Kammarin kesätyöllä on ollut kesätyöntekijöiden aktiiviseen kansalaisuuden muodostumiseen ja jatkotyöllistymiseen?”. Tutkimukseni mukaan Mummon Kammarin kesätyöllä on selvästi ollut monenlaista vaikutusta. Se on edesauttanut kesätyöntekijöiden työllistymistä tai lisännyt uskoa työllistymisestä jatkossa. Nämä yleistyksen pätevät ainakin haastattelemini kuuden nuoren kohdalla. Mummon Kammarin kesätyökokemus on arvostettu ja merkityksellinen työkokemus, josta nuori saa arvokasta työkokemusta, mikä voi puolestaan johtaa pitkään tai jatkuvaan työuraan nuoren kohdalla. Kesätyössä voi oppia monenlaisia taitoja ja tietoja: työelämävalmiuksia sekä kansalaistaitoja, joita tarvitaan hyvinvointivaltiossa elämiseen.

Mummon Kammarin kesätyöllä ei ole ollut merkittävää vaikutusta nuorten järjestöihin- ja yhdistyksiin osallistumiseen tai vapaaehtoistyön tekoon, mutta tärkeimpänä tekijänä se on vahvistanut osallisuuden kokemuksia sekä lisännyt kiinnostusta osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin yhteisiin asioihin. Erityisesti Mummon Kammarin vapaaehtoistyö kiinnostaa nuoria ja uskon, että tähän syinä ovat omakohtaiset positiiviset kesätyökokemukset ja vahvat osallisuuden kokemukset Mummon Kammarin yhteisössä sekä konkreettiset vaikuttamiskokemukset jonkun toisen ihmisen elämään. Voidaan siis sanoa, että Mummon Kammarin kesätyö herättelee nuoria osallistumaan ja edesauttaa heitä kasvussaan aktiivisiksi kansalaisiksi.

Haastatteluista tuli ilmi runsaasti tietoa ja mielenkiintoisia näkökulmia, joita en kaikkia kuitenkaan pystynyt hyödyntämään tässä tutkimuksessa. Havahduin kesken prosessia siihen, että opinnäytetyön olisi myös voinut tehdä pelkästään Mummon Kammarin kesätyöstä. Kirjallista tietoa tai materiaalia ei kesätyöstä ole olemassa, joten kehittämistarpeeseen voisi jatkossa tarttua esimerkiksi joku toinen lopputyötä tekevä tai

Mummon Kammarin. Mielestäni Mummon Kammarilla olisi selkeästi tarvetta myös esimerkiksi kesätyöntekijöiden perehdytysoppaalle. Omassa opinnäytetyössäni tutkin kuitenkin Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksia, sillä tutkimukselle oli selkeä tarve.

Aluksi miettiessäni tutkimusongelmaa, koin ongelmalliseksi, että minulla oli periaatteessa kaksi erillistä tutkimusongelmaa: kesätyön vaikutus työllistymiseen ja aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen osallistumisen näkökulmasta. Juteltuani ohjaajan kanssa mieleeni juolahti uusi näkemys tutkimusongelmasta. Työllisyys ja aktiivisen kansalaisuuden muodostuminen eivät ehkä olleetkaan niin kaukana toisistaan aiheina Mummon Kammarissa, kuin olin ajatellut. Mummon Kammarin kesätyötä kuitenkin tehdään vapaaehtoistyön toimintaperiaatteilla: kesätyössä työllistyminen, osallisuus ja osallistuminen järjestö- ja yhdistystoimintaan tavallaan yhdistyvät.

Koin henkilökohtaisesti kyseisen toimintaperiaatteen hieman hämmentäväksi ollessani kesätöissä, sillä en oikein tiennyt tarkasti mikä oma roolini Mummon Kammarin kesätyöntekijänä oli. Vapaaehtoistyön ja ammatillisuuden rajat alkoivat selkeytyä minulle paremmin, kun aloin tehdä tätä opinnäytetyötä ja tutkia asiaa enemmän. Koen, että vapaaehtoisuuden ja ammatillisuuden rajoja kannattaisi käsitellä enemmän, vaikka niitä vähän käsiteltiinkin lyhyessä perehdytyksessä ennen työn alkua. Kahdesta haastattelusta kävi ilmi, että työ oli hyvin epätyypillistä ja aina ei ollut täysin selvää, kuinka täytyisi toimia työntekijänä. Olisi erittäin tärkeää, että kesätyöntekijän rooli ja työnkuva olisivat selkeät. Sen vuoksi olisi myös kannattavaa tutkia Mummon Kammarin kesätyötä enemmän ja koota esimerkiksi selkeämmät ohjeet tai käytänteet kesätyöntekijöille.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli edesauttaa Mummon Kammarin kesätyön jatkuvuutta tutkimalla kesätyön vaikutuksia ja kokoamalla tuloksista Mummon Kammarille esitelmä rahoittajia ja muita yhteistyökumppaneita varten. Koin opinnäytetyön tutkimuksen tekemisen ja prosessin hyvin mielenkiintoisina ja lähellä omaa sydäntäni.

Mummon Kammarin positiivinen ilmapiiri, yhteisöllisyys ja konkreettinen vaikuttaminen lisäsivät omalla kohdallani osallisuuden kokemuksia. Sen vuoksi halusinkin tehdä opinnäytetyöni juuri Mummon Kammarille.

LÄHTEET

Aapola, S. 2006. Kansalaiskasvatuksen piilo-opetussuunnitelma? Teoksessa Tuuli Ojanperä (toim. Ed.) Näkökulmia aktiiviseen kansalaisuuteen. Viikin normaalikoulun julkaisuja 2. 2006. 2. uudistettu painos. Helsinki: Hakapaino Oy.

Aineistonhallinnan käsikirja [verkkójulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. Viitattu 24.09.2019

<https://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/>

Airila, A. & Aho, O. & Nykänen, M. & Toivanen, M. & Väänänen, A. & Ågren, S. & Mantila-Savolainen, S. 2018. Nuorten osallisuus, työelämävalmiudet ja hyvinvointi. Hyviä käytäntöjä, tietoja ja vaikutuksia. Työterveyslaitos. Viitattu 11.09.2019.

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136560/Nuorten%20osallisuus%2c%20ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4valmiudet%20ja%20hyvinvointi%20-%20Hyvi%C3%A4%20ok%C3%A4yt%C3%A4nt%C3%B6j%C3%A4%2c%20tie-toa%20ja%20vaikutuksia.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Ammatti-identiteetin rakentaminen. Eri-ikäisten johtaminen. Helsingin kaupunki. 2019. Viitattu 18.09.2019.

<https://www.eri-ikaistenjohtaminen.fi/ikaikkuna-tyoyhteison-kehittamiseen/tyouran-alussa/ammatti-identiteetin-rakentaminen.html>

Eskola, J. & Lätti, J. & Vastamäki, J. 2018. Teemahaastattelu: lyhyt selviytymisopas. Teoksessa Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittevalle tutkijalle. 5., uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino.

Grönlund, H. & Pessi, A. B. 2008. Osallisuuden asenteet ja teot – Nuoret ikäryhmät vapaaehtoistoiminnassa. Teoksessa Minna Autio & Kirsi Eräranta & Sami Myllyniemi (toim.) Polarisoituva nuoruus? Nuorten elinolot- vuosikirja 2008. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisoasiain neuvottelukunta. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (Stakes). [verkkójulkaisu] Viitattu 16.08.2019.

<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/polarisoituvanuoruus.pdf>

Hakoluoto, T. 2018. Vapaaehtoisuus syrjäytymisen ehkäisyssä- kiertotie tutkimukseen. Teoksessa Juha Iso-Aho & Arto Lindholm (toim.) Vapaaehtoistyö nuorten syrjäytymisriskin vähentäjänä. Festaripörssi-hankkeen analysointi ja johtopäätökset. Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisuja, 52. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-456-295-9>

Harju, A. 2004. Aktiiviseen kansalaisuuteen kasvaminen. Pääkirjoitus Kansalaisfoorumi.net- verkkolehdeissä 30.08.2004. Järjestötoiminnan tietopalvelu – Aktiivinen kansalaisuus. Kansalaisyhteiskunta. Viitattu 29.10.2019

https://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/aktiivinen_kansalaisuus/kansalaisfoorumi.net/aktiiviseen_kansalaisuuteen_kasvaminen

Helve, H. 2012. Valmistu töihin – Mihin? Nuoret matkalla koulutuksesta työelämään. Nuoret matkalla koulutuksesta työelämään. Katja Laurén (toim.) Taloudellinen tiedotustoimisto TAT. Nuorisofoorumi 2012. Helsinki: Kirjapaino Kopijyvä Oy.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008: Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus University Press. [E-kirja]

Jahnukainen, I. & Tammisto, M. & työryhmä 2010. Näppituntumalla. Mummon Kamari ja vapaaehtoinen vanhustyö. Tampere: Tammerprint Oy.

Juvonen, S.-M. 2016. Kesäsetelillä elämän ensimmäinen työpaikka – Nuoret arvioimassa Helsingin kesäsetelikokeilua. Opinnäytetyö, ylempi AMK. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma. Viitattu 11.09.2019.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201605106977>

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Teemu Makkonen (toim.) Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 176. Jyväskylä: Suomen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Katse tulevaisuudessa- Nuorisobarometri 2016 [verkkójulkaisu]. Sami Myllyniemi (toim.) Opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtion nuorisoneuvosto. Nuorisotutkimusverkosto. Viitattu 13.08.2019.

https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2017/03/Nuorisobarometri_2016_WEB.pdf

Kesäduunitutkimus 2018. Vastuullinen kesäduuni. Taloudellinen tiedotustoimisto (TAT). Tutkimus- ja viestintäyhtiö T-Media Oy. Viitattu 31.08.2019.

<https://kesaduuni.org/wp-content/uploads/2018/09/vastuullinen-kesaduuni-tutkimus-2018-yleistulokset.pdf>

Kiilakoski, T. & Gretschel, A. 2012. Muistiinpanoja demokratiaoppitunnista. Millainen on lasten ja nuorten kunta 2010-luvulla? Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, verkkójulkaisuja 57. Viitattu 03.10.2019.

http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/muistiinpanoja_demokratiaoppitunnista.pdf

Kun koulu loppuu – Nuorten tulevaisuusraportti 2019. Talous & Nuoret (TAT) ry. Tutkimus ja neuvonantoyhtiö T-Media Oy. Viitattu 10.09.2019.

<https://www.kunkoululoppuu.fi/assets/uploads/2019/05/Nuorten-tulevaisuusraportti-2019-tiivistelm%C3%A4.pdf>

Kuntalaki 410/2015. Annettu Helsingissä 10.04.2015. Viitattu 11.08.2019.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150410#Pidp445914832>

Kuusisto, E. & Pessi A. B. Vapaaehtoistoiminta nuorten mielikuvissa ja motiiveissa 2012. Teoksessa Sami Myllyniemi (toim.) Monipolvinen hyvinvointi. Nuorisobarometri 2012 [verkkojulkaisu]. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisoasiain neuvottelukunta. Viitattu 11.08.2019.

https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/Nuorisobarometri_2012_Verkkojulkaisu.pdf

Kostiainen, A. 2019. Mitä tilastot kertovat nuorten vapaaehtoistyöstä? Kansalaisareenan verkkolehti. Viitattu 08.08.2019

<http://kansalaisareena.fi/verkoareena/mita-tilastot-kertovat-nuorten-vapaaehtoistyosta/>

Kostiainen, A. & Lumiaro, H. 2018. Osaamista vapaaehtoistyöstä – opettajien opas vapaaehtoistoiminnan kurssille. Kansalaisareenan julkaisu 1/2018. [verkkojulkaisu]

http://www.kansalaisareena.fi/ka2016/wp-content/uploads/2019/01/Opettajien-opas_FINAL_netiversio_20092018.pdf

Kuronen, T. 2015. Hoivapommin purkajat. Tallinna: Gaudeamus Oy.

Lahtinen, S. & Tammisto, M. & Talkooväki 1994. Antakaa Minulle Ihminen! – Ystäväpalvelusta vapaaehtoistyön tukikohdaksi. Stakes raportteja 159. Jyväskylä: Gummerus Oy.

Laimio, A. & Välimäki, S. 2011. Vapaaehtoistoiminta kehittyä. Jyväskylä: Kopiojyvä Oy. Viitattu 23.07.2019

http://www.kssotu.fi/versova/media/Vapehttoim_KEHITTY.pdf

Laine, T. 2018. Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma. Teoksessa Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 5., uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. [E-kirja]

Mattila, M. 2018. Yksinäinen vanhus voi soittaa jopa hätäkeskukseen saadakseen jututukaverin – yksinäisyydestä pitäisi kysyä arvostavasti ja lempeästi. Yle-Uutiset. Julkaistu 04.10.2018. Viitattu 03.10.2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-10435051>

Mitä kuuluu? Nuorisobarometri 2008. Sami Myllyniemi (toim.) Opetusministeriö, Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisoasiain neuvottelukunta. [Verkkojulkaisu]

Viitattu 22.08.2019.

<https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/Nuorisobarometri2008.pdf>

Mummon Kammari – Arvokkaan vanhuuden puolesta-esite. Tampereen Ev.lut. seurakunnat/Diakonia ja yhteisvastuu 2019. Tampere: Grano Oy.

Mäkelä, S. & Peltonen, E. 2012. Nuorten vapaaehtoistoiminnan käsikirja.

http://kansalaisareena.fi/C23_9789524931816.pdf

Niemelä, S. 2012. Näkemyksiä. Aktiivisen kansalaisuuden perusaineksia. Kansalaisuus statuksena ja roolina. Viitattu 07.08.2019.

https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/51756/KY2012-1_NakemyksiaNiemela.pdf?sequence=1

Nivala, E. & Rynnänen, S. 2013. Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia. Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2013, vol. 14. Viitattu 08.08.2019

https://www.uef.fi/documents/364780/1847612/Nivala_%26_Rynn%C3%A4nen_Kohti_sosiaalipedagogista_osallisuuden_ideaalia.pdf/82a018a3-5foa-4c44-8937-7fd4ac2a3879

Nuoret, työ ja kuluttaminen – tutkimus 2019. Suomalaisen työn liitto. Taloustutkimus Oy. Viitattu 11.09.2019.

<https://avainlippu.suomalaintyo.fi/ajankohtaista/tutkimus-nuorille-tarkeinta-ke-satyossa-ovat-palkka-tyokokemus-ja-tyokaverit/>

Nuoret vapaaehtoistyössä – tutkimus 2018. Kansalaisareena. Taloustutkimus Oy. Viitattu 29.10.2019

http://www.kansalaisareena.fi/ka2016/wp-content/uploads/2019/01/Kyselyn-tuloksia-nuorten-n%C3%A4k%C3%B6kulmasta_10012019.pdf

Nuorisolaki 1285/2016. Annettu Helsingissä 21.12.2016. Viitattu 22.07.2019

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Olet tervetullut keikkavapaaehtoiseksi! – Mummon Kammarin esite. Tampereen ev.lut. seurakunnat / Diakonia ja yhteisvastuu / 2019.

Olet tervetullut kotivapaaehtoiseksi! – Mummon Kammarin esite. Tampereen ev.lut. seurakunnat / Diakonia ja yhteisvastuu / 2019.

Olet tervetullut palvelukotivapaaehtoiseksi! – Mummon Kammarin esite. Tampereen ev.lut. seurakunnat / Diakonia ja yhteisvastuu / 2019.

Oikeus liikkuu. Lasten- ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2018. Nuorisotutkimusverkoston julkaisut 2019. Hakanen, T. & Myllyniemi, S. & Salasuo, M. (Toim.) Printek. Viitattu 06.08.2019

<https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2019/02/Lasten-ja-nuorten-vapaa-aikatutkimus-Oikeus-liikkua.-Verkkojulkaisu.pdf>

Ojasalo, K. & Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2015. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.-4. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy. [E-kirja]

Perusarvot puntarissa. Nuorisobarometri 2007. Sami Myllyniemi (toim.) Opetusministeriö, Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisoasiain neuvottelukunta. [Verkkojulkaisu] Viitattu 22.08.2019.

https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/Nuorisobarometri_2007.pdf

Pursio, H. 2011. Allegro giocoso, allegro molto e risoluto. Teoksessa Pirkko-Liisa Vesterinen ja Marjaana Suutarinen (toim.) Y-sukupolvi työ(elämä)ssä 2011. Johtamistaidon Opisto. Vantaa: Hansaprint Oy.

Pyöriä, P. & Ojala, S. 2016. Nuorten työasenteet puntarissa – eroaako Y-sukupolvi edeltäjistään? [verkkojulkaisu]. Viitattu 13.08.2019.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130665/YP1601_pyoria.pdf?sequence=1

Rämö, M. 2018. Mummon Kammari: ”Vapaaehtoisten tarve lisääntyy Tampereella” Tamperelainen. Julkaistu 20.05.2018. Viitattu 10.11.2019.

<https://www.tamperelainen.fi/artikkeli/663046-mummon-kammari-vapaaehtoisten-tarve-lisaantyy-tampereella>

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkajulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. Viitattu 20.08.2019.

<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>

Salmikangas, A-K. 2002. Osallisuutta yhdistysten kautta. Teoksessa Anu Gretschel (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Artikkeleita osallisuudesta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kuntaliitto. Viitattu 31.08.2019.

Saloniemi, K. 2011. Aktiivinen kansalaisuus ja avoimet oppimisympäristöt tulevaisuudessa: Aktiivihankkeen ennakointiraportti. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 07.08.2019.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-5897-12-8>

Seppänen-Järvelä, R. 2004. Prosessiarviointi kehittämissuorituksissa. Opas käytäntöihin. Stakes, FinSoc Arviointiraportteja 4/2004. [verkkajulkaisu] Viitattu 02.09.2019.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75862/Arviointiraportteja4_04.pdf?s

Suomen Perustuslaki 731/1999. Annettu Helsingissä 11.06.1999. Viitattu 31.08.2019.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1999/19990731>

Suomen Riskienhallintayhdistys 2019. PK-HK-riskienhallinta. Viitattu 11.10.2019.

<https://www.pk-rh.fi/tools/swot.html>

Suutarinen, M. 2011. Suomalaisten pörssiyritysten johdon näkemyksiä nuorten johtamisesta ja henkilöstönsä sosiaalisen median käytöstä. Teoksessa Pirkko-Liisa Vesterinen ja Marjaana Suutarinen (toim.) Y-sukupolvi työ(elämä)ssä 2011. Johtamistaidon Opisto. Vantaa: Hansaprint Oy.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018 Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: kustannusosakeyhtiö Tammi.

Työturvallisuuslaki 738/2002. Annettu Helsingissä 23.08.2002. Viitattu 05.09.2019.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2002/20020738>

Työtä, koulutus- tai harjoittelupaikkaa ilman olevien nuorten käsityksiä tulevaisuudesta, demokratiasta ja julkisista palveluista –Nuorisobarometrin erillisnäyte/aineistonkeruu 2017. Nuorisotutkimusseura ry./Nuorisotutkimusverkosto. Viitattu 11.09.2019.

https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/hankkeet/nuorisobarometrin-erillis-nayte/eriarvoistumistyoryhma_gretschelmyllyniemi_neet_aineistokooste_05122017_nettiin.pdf

Työvoimatutkimuksen julkistus 2019. ”Työllisten määrä kasvoi vuoden takaiseen verrattuna” Tilastokeskus. Viitattu 22.07.2019

https://www.stat.fi/til/tyti/2019/05/tyti_2019_05_2019-06-25_tie_001_fi.html

Vapaaehtoisuus vanhustenhuollon voimavarana. Kehittyvät vanhuspalvelut julkaisuja 1/2011. Jarkko Utriainen (toim.) Kopio Niini Oy.

Vesikansa, S. 2002. Demokratia kouluissa ja nuorisotyössä. Teoksessa Anu Gretschel (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Artikkeleita osallisuudesta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kuntaliitto. Viitattu 31.08.2019.

Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus. 4., uudistettu painos. [E-kirja]

Virkola, Hannele 28.08.2019. Mummon Kammarin työntekijän haastattelu.

Vuoristo, Maria 12.09.2019, 14.11.2019. Mummon Kammarin työntekijän sähköpostiviestit.

Willberg, E. 2015. Vapaaehtoistyöstä iloa monille. Hyvinvointia tukevan vapaaehtoistyön vastuut ja käytännöt. Sitran Selvityksiä 93. Viitattu 14.07.2019

<https://media.sitra.fi/2017/02/27174908/Selvityksia93-2.pdf>

Yeung, A. B. 2002. Nuorten osallisuus vapaaehtoistoiminnassa ja seurakunnassa. Teoksessa Anu Gretschel (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Artikkeleita osallisuudesta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kuntaliitto. Viitattu 31.08.2019.

LIITTEET

LIITE 1

Hei!

Nimeni on Carita Tikkala. Opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa 4. vuotta yhteisöpedagogiksi kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa. Tällä hetkellä teen Mummon Kammarin kesätyöhön liittyen opinnäytetyötä. Mummon Kammarin työntekijä antoi teidän suostumuksellanne sähköpostiosoitteenne minulle, ja sen takia lähestyn teitä nyt, sillä tarvitsisin tutkimukseeni osallistujia.

Tutkimuksessani tarkastelen, millaisia vaikutuksia Mummon Kammarin kesätyöllä on ollut kesätyöntekijöiden elämässä. Tutkimukseni keskittyy vapaaehtoistyöhön, järjestö- ja yhdistystoimintaan ja työllistymiseen. Haluaisin teidät mukaan tutkimukseeni ja kuulisin mielelläni teidän kokemuksianne.

Kerään tutkimustietoa haastattelemalla tutkimukseen osallistuvia yksilöhaastatteluilla. Tutkimuksessa noudatetaan hyvän tieteellisen tutkimuksen käytänteitä. Haastattelut tehdään luottamuksellisesti ja tutkittavien yksityisyys taataan. Analysointia varten haastattelut nauhoitetaan, säilytetään analysointivaiheen ajan ja jälkeensä hävitetään asianmukaisesti. Nauhoituksia ei käytetä mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin opinnäytetyötä varten. Haastattelu kestää puolesta tunnista tuntiin ja se tehdään kasvokkain.

Olisin todella kiitollinen tutkimukseen osallistumisestanne, sillä tutkimustieto olisi tärkeää, jotta Mummon Kammarin voi jatkossakin tarjota kesätyömahdollisuuksia nuorille. Palkkioksi tutkimukseen osallistuville Mummon Kammarin tarjoaa Finnkinon leffaliput.

Kerron mielelläni lisätietoja ja yksityiskohtia tutkimuksesta enemmän sähköpostitse carita.tikkala@gmail.com

Ystävällisin terveisin, Carita Tikkala

Tiivistelmä tutkimuksesta

Tausta

Pyydän sinua lukemaan tämän dokumentin ennen tutkimukseen osallistumista. Tämä tutkimus toteutetaan osana Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogitutkinnon opinnäytetyötä. Tutkimuksen toteuttaa opiskelija Carita Tikkala.

Tarkoitus

Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää tutkimukseen osallistuvien kokemuksia Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista työllistymiseen ja/tai vapaaehtoistyöhön, järjestö- ja yhdistystoimintaan osallistumiseen. Opiskelija kokoaa Mummon Kammarille kirjallisen esitelmän, jota Mummon Kammarin voi käyttää markkinointi- ja yhteistyötarkoituksiin. Opinnäytetyössä kuvailaan tarkemmin aiheita, prosessia ja tutkimustuloksia. Tutkimus suoritetaan yksilöhaastattelulla Mummon Kammarin tai evankelisluterilaisen seurakunnan tiloissa Tampereella. Tutkittavien yksityisyys taataan, mikä tarkoittaa sitä, ettei haastateltavaa voida tunnistaa tekstistä. Haastattelut nauhoitetaan. Nauhoitukset säilytetään, analysoidaan ja hävitetään asianmukaisesti. Haastatteluaineistoja ei käytetä muuhun tarkoitukseen kuin opinnäytetyöhön. Palkkio haastattelusta on Finnkinon leffalippu (1kpl).

Vahvistaminen ja suostumus

Tutkittavat saavat lukea opiskelijan tekemän analyysin tutkimustuloksista ennen julkistamista. Opiskelija voi ottaa yhteyttä tutkimukseen osallistuviin haastattelutilanteen jälkeen, jos tarvitsee lisätietoa tai tarkennusta jostakin aiheesta.

Allekirjoituksella suostun opinnäytetyön tutkimukseen

Nimenselvennys

Päiväys _____

TEEMAHAASTATTELURUNKO

Taustatiedot: sukupuoli, ikä, työtilanne, vapaaehtoistyössä /järjestö- ja yhdistystoiminnassa toimiminen

TEEMA 1

Työllisyys

-Aiempi kesätyökokemus, muu työkokemus? (mikä ala, työn kesto)

-Mummon Kammarin kesätyön vaikutus:

1. Työkokemuksen kerryttämiseen?
2. Reitti työelämään? (mikä ala, työn kesto, rekrytointitilanne)
3. Reitti kesätöihin? (mikä ala, rekrytointitilanne)
4. Työkokeiluun / harjoitteluun? (mikä ala, työn kesto, rekrytointitilanne)

TEEMA 2

Verkostot

-Mummon Kammarin kesätyön vaikutus:

1. Mummon Kammarin verkostojen luomiseen?
2. Suosittelijoihin saamiseen Mummon Kammarista?
3. Mummon Kammarin muihin tehtäviin hakemiseen? (ammattillinen työ, kesätyö, vapaaehtoistyö (kesto))

TEEMA 3

Vapaaehtoistyö, järjestö- ja yhdistystoiminta

-Aiempi kokemus? (mikä ala, työn/toiminnan kesto)

-Mummon Kammarin kesätyön vaikutus:

1. Vapaaehtoistyöhön? (mikä ala, kesto, työnkuva)
2. Yhdistys- ja järjestötoimintaan osallistumiseen/vaikuttamiseen? (mikä ala, kesto, työnkuva)
3. Muunlaiseen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen / osallistumiseen?
4. Millainen vaikutus arvoihin?
5. Miten vaikutti osallisuuden kokemiseen? (tunne, että on osa yhteisöä, voi vaikuttaa omalla toiminnalla, osallistua mielekkäällä tavalla)?
6. Mitä antoi?

TEEMA 4

Työelämässä/ vapaaehtoistyössä tarvittavat tiedot

Mummon Kammarin kesätyön vaikutus:

1. Mitä oppi? (työstä, muista ihmisistä)
2. Millainen vaikutus itsetuntemukseen?
3. Millainen vaikutus ammatti-identiteettiin? (kuvaan itsestä ammattilaisena, millaiseksi haluaa ammattilaisena kehittyä)
4. Työssä selviytymisen tunteeseen? (itseluottamus)
5. Haluun vaikuttaa ja osallistua?
6. Omien mielipiteiden ilmaisuun?

TEEMA 5

Työelämässä/ vapaaehtoistyössä tarvittavat taidot

Mummon Kammarin kesätyön vaikutus:

1. Ammatilliseen kehittymiseen? (elinikäinen oppiminen)
2. Osaamisen kerryttämiseen?
3. Erilaisiin työelämävalmiuksiin ja työelämätaitoihin? (yhteistyö, ongelmanratkaisu, oma-aloitteisuus)
4. Kansalaistaitojen vahvistumiseen?

LIITE 4

Taustatietoa tutkimuksesta

- Laadullinen tutkimus Mummon Kammarin kesätyön vaikutuksista tehtiin syksyllä 2019
- Tutkimus oli osa opiskelijan opinnäytetyötä ja sen teki Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelija Carita Tikkala
- Tutkimuksessa haastateltiin kuutta (6) Mummon Kammarin kesätyöntekijöinä toimineita nuoria
- Haastateltavat olivat 18-26 - vuotiaita naisia miehiä, jotka olivat kesätyöntekijöitä vuosina 2016-2019

Kesätyön vaikutukset työllisyyteen

- Tutkimuksesta selvisi, että yli puolet vastanneista koki Mummon Kammarin kesätyöllä olleen vaikutusta heidän jatkotyöllistymiseen
  - Kaksi haastateltavaa eivät kokeneet, että kesätyöllä olisi ollut vaikutusta työllistymiseensä, mutta he painottivat sen merkitystä työnhaussa tulevaisuudessa
  - Kaikki haastateltavat kokivat kesätyön tärkeänä työkokemuksen kerryttämisessä
  - Kesätyöllä tärkeä merkitys erityisesti uran alkuvaiheessa, kun ei ole vielä kertynyt paljon työkokemusta
  - Kaiken kaikkiaan nuoret pitivät kesätyötä hyödyllisenä kokemuksena
- Nuoret kommentoivat kesätyön merkitystä työllisyyteen seuraavasti:

Nuorten kommentteja työllisyydestä

- Esimerkiksi, jos mä ajattelen niinku mun työuraa semmosena niinku jatkumona, niin se periaatteessa niinku rakentuu Mummon Kammarin kesätyölle --." (M26)
- "Joo no siis mulle ainakin, musta tuntuu et siitä [kesätyöstä] oli tosi paljon hyötyä, just kun ei mulle oikein ollut mitään ennen sitä paitsi se kerho [työpaikka] --." (N19)
- " -- kun taas ku tässä työuran alkuvaiheessa, kun niitä ensimmäisiä työpaikkoja on niin vaikee saada, niin se että, tavallaan täältä sai niinku se oli semmonen, et tosi tärkeä siis siinä uran alkuvaiheessa kyllä." (N22)

Kesätyön vaikutukset aktiiviseen kansalaisuuteen

- Tutkimuksessa aktiivinen kansalaisuus oli rajattu koskemaan osallistumista yhdistys- ja järjestötoimintaan
- Tutkimuksesta selvisi, että kaksi työntekijää olivat jatkaneet tai aloittaneen vapaaehtoistyön tai osallistuneet yhdistys- ja järjestötoimintaan
- Yksi kesätyöntekijä oli aloittanut ikäihmisten auttamisen itsenäisesti ja omatoimisesti
- Toinen puolisko haastateltavista eivät olleet osallistuneet vapaaehtoistyöhön tai järjestö- ja yhdistystoimintoihin kesätyön jälkeen
- Lähes jokaisen haastateltavan kiinnostus erityisesti Mummon Kammarin vapaaehtoistyötä kohtaan lisääntyi kesätyön jälkeen

Osallisuus ja vaikuttaminen

- Suurin osa haastateltavista mainitsi kiinnostuksen yhteiskunnallisiin asioihin lisääntyneen kesätyön takia, erityisesti ikäihmisten asioihin vaikuttaminen nähtiin tärkeänä
- Puolet haastateltavista haluaisi vaikuttaa ikäihmisten elinoloihin ja asemaan opinnoista valmistuttuaan. Yksi nuori mainitsi ammatillisen aseman helpottavan vaikuttamista ikäihmisten asemaan tulevaisuudessa
- Haastateltavat kokivat osallisuuden kokemuksia ja vahvaa yhteisöllisyyttä Mummon Kammarin kesätyöntekijöinä
- Haastattelusta ilmeni nuorten kokeneen vaikuttaneensa konkreettisesti ikäihmisten hyvinvointiin ja arkeen

Nuoret kommentoivat asiaa seuraavasti:

Nuorten kommentteja osallisuudesta ja vaikuttamisesta

- "-- ehkä just sekin et niin kuin arvostaa tosi pieniä asioita niin kuin Mummon Kammarissakin se, että et sä voi kenenkään vaik yksinäisyyttä poistaa, mutta sä voit edesauttaa sitä tosi pienillä asioilla --." (N23)
- "Ehkä se tuntu hyvältä olla niinku osallisena ja tavallaan tehdä jotenkin oma osansa sen eteen, että ihmiset vois paremmin ja kun tavallaan näki että sillä omalla osallistumisella oli vaikutusta siihen niinku muihin ihmisiin positiivisella tavalla --." (N22)
- " Se oli tosi kiva kun näki niittenkin vanhusten luona keitten luona kävi ku oikeesti sillä omalla käymisellä oli väliä ja heille tärkeitä --." (N19)

Kesätyöstä opitut tiedot ja taidot

- Tutkimuksesta selvisi, että haastateltavat olivat oppineet kesätyöntekijöinä monenlaisia tietoja ja taitoja, joita pystyy hyödyntämään jatkossa
-> suurin vaikutus työssä selviytymisen tunteeseen ja itseluottamukseen
- Kesätyö vahvisti myös oma-aloitteisuutta sekä vuorovaikutus- ja ongelmaratkaisutaitoja
- Kesätyössä nuoret tunnistivat vahvuuksiaan työntekijöinä, joten se vaikutti myös mielikuvaan itsestä
- Kesätyöllä oli vaikutusta myös nuorten ammatti-identiteetin muodostumiseen
-> selkeytti roolia ammatillisena ja tulevaisuuden urasuunnitelmia

Yhteenveto

- Mummon Kammarin kesätyöllä on ollut tärkeä rooli kesätyöntekijöiden jatkotyöllistymisessä tai uskon, että työllistyy jatkossa
- Kesätyöllä ei ole ollut suoranaista vaikutusta nuorten vapaaehtoistyön tekoon tai yhdistys- ja järjestöaktiivisuuteen, mutta se selvästi lisäsi kiinnostusta siihen (erityisesti Mummon Kammarin vapaaehtoistyö)
- Mummon Kammarin kesätyöllä voidaan sanoa olleen vaikutusta nuorten aktiivisen kansalaisuuden muodostumiseen osallisuuskokemusten ja vaikuttamishalun lisääntymisen näkökulmista